Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NĂM THỨ MƯỜI BỐN — SỐ THỨ 2878 — MỖI SỐ : 0$04 — NGÀY THỨ BẢY 14 AOUT 1926

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 1307

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao.	8$00	4$60	2$00	1$00
Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	9.00	4.50	2.25	
Ngoại-quốc.	14.00	7.00	3.50	
Các làng và các công-sở.	10.00	5.00	2.50	

Hạn mua báo cứ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
※ Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBACTANVAN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . . 0$80 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$20 la ligne

Văn-minh vật-chất

Văn-minh vật-chất là gì? Vốn người ta có ba sự yếu cần không thể thiếu được là ăn cho khỏi đói, mặc cho khỏi rét và ở cho có chỗ đỡ nắng che mưa; mà đã ăn lại muốn ăn được đến những của ngon vật lạ, đã mặc lại muốn mặc được đến những gấm vóc lụa là, đã ở lại muốn ở được đến những nhà cao cửa rộng; lại còn có những cái dục-vọng khác theo với mấy sự yếu cần đó mà sinh ra, trong sự ăn lại có cái dục-vọng muốn những yến tiệc linh-đình, chơi-bời thỏa thích, trong sự mặc lại có cái dục-vọng muốn những ngọc-ngà châu-báu, vòng nhẫn hột hoa, trong sự ở lại có cái dục-vọng muốn những trang hoàng cho đủ ngũ quang thập sắc, trần-thiết cho đủ mỹ-hóa kỳ-trân; ấy cái lòng cầu ước của loài người phẫu nhiều như thế cả. Cái văn-minh vật-chất là cốt làm cho người ta được thỏa mãn cái lòng cầu ước ấy thế nào cho được tiện lợi đủ thứ, sung-sướng đủ đường; mà làm như thế thì phải bày ra những cách khai phát tài-sản cho thật mau, những đường chiếm lĩnh tài-sản cho thật rộng, như những dụng cụ giao-thông, những khoa-học cơ-khí, những pháp-luật ủng-hộ cho sản-nghiệp, những quyền lực bảo trợ cho công-thương, khiến cho của-cải sinh-sản càng ngày càng nhiều, lợi-quyền khoáng-trương càng ngày càng lợi, quốc-gia thì có cái sức mạnh sức giàu bậc nhất bậc nhì trong thế-giới mà nhân-dân thì được hưởng-dụng cái vật-chất phong-phú vô cùng, như cần gì cũng có ngay, dục-vọng gì cũng toại hết; đó là thuộc về phương-diện cái văn-minh vật-chất cả.

Cái văn-minh vật-chất đó quả là một phần cốt-yếu trong sự thành lập ra các quốc-gia mới ngày nay. Các nước bên Âu-Mỹ thật cũng đã nhờ đó mà nên mạnh nên giàu, khiến cho khắp nhân loại trong hoàn-cầu đều phải lấy làm sung-sướng về-vang mà đâu đấy đều thèm-thuồng mong-mỏi; chính những dân-tộc ở Đông-phương mình là những dân-tộc trải bao nhiêu đời sinh-trưởng cư-trụ ở trong một cái văn-minh cổ là cái văn-minh toàn tinh-thần cả, mà hiện nay cũng không khỏi phong trào lôi cuốn, chim đắm mê mệt về cái văn-minh vật-chất của người.

Song đã nghiệm ra dân-tộc nào cũng vậy, xã-hội nào cũng vậy, hay thiên trọng về cái văn-minh vật-chất quá thì cái lợi mạnh giàu có chóng thật, mà cái hại bất quân bất an trong xã-hội cũng mầm mống ra nhiều; vì cái dục-vọng của người ta mà bành trướng đến cực-điểm ra, thì vẫn không biết thế nào là vừa là đủ; cái tài-sản trong trời đất dù khai phát mau, chiếm lĩnh rộng đến thế nào đi nữa, thì cái sinh-sản cũng chỉ có đến cái số nhất định như thế là cùng; mà càng có những cách khai phát tài-sản thật mau, những đường chiếm lĩnh tài-sản thật rộng ra, thì cái lợi khí ấy không phải hết thảy mọi người trong nước ai cũng được dùng mà ai cũng có thể dùng, chẳng qua chỉ những kẻ tinh mắt nhanh chân nắm ngay được cái lợi-khí ấy, mà khai phát tài-sản về mình thật mau, chiếm lĩnh tài-sản về mình thật rộng; bao nhiêu tài-sản trong nước đã vào tay một hạng người tinh nhanh lũng-đoạn hết, thì những kẻ ươn dần chậm-chạp còn khai phát, còn chiếm lĩnh được vào đâu, vì thế mà trong nước mới sinh ra có cái nguy-cơ nhân-mãn. Cứu chữa cái nguy-cơ ấy nước có cái chủ-nghĩa để-quốc thịnh-hành, mở đất lạ để làm chỗ thực-dân, tìm thị trường để rộng đường doanh-nghiệp, cái mục-đích cốt là mở-mang thêm vật sản, tiêu-tiết bớt người thừa; nhưng đến lúc ấy thì cái chế-độ tư-bản đã thành, đủ khai phát hay chiếm lĩnh tài-sản ở trong hay ở ngoài, cũng không làm sao được cái thế mạnh của tư bản cả; kết-quả để-quốc càng to, tài-sản khai phát càng nhiều, chiếm lĩnh được rộng, càng tỏ cho người giàu càng giàu tràn giàu trụa, người nghèo càng nghèo xác nghèo xơ, cái họa bần phú không đâu lại càng thêm kịch-liệt; suốt trong xã-hội, kẻ giàu kẻ nghèo, kẻ sướng kẻ khổ, cũng đều như say như dại cả về cái văn-minh vật chất, mà hết tinh-thần khí lực theo đuổi cái bụng tham đa vụ đắp của mình; kẻ giàu kẻ sướng cũng chưa lấy thế nào làm giàu làm sướng, ức lại muốn triệt, ngán lại muốn muốn, kẻ nghèo kẻ khổ cũng cố sao cho khỏi khổ khỏi nghèo, thua hết kẻo này bày ra kẻo khác; kẻ giàu kẻ sướng phải lo đêm lo ngày, thiên-mưu bách-kế để kiếm chế cái ăm mưu đề-kháng của kẻ nghèo kẻ khổ; kẻ nghèo kẻ khổ cũng lo đêm lo ngày thiên-phương bách-kế để ngăn cấm cái tham tâm tranh chiếm của kẻ sướng kẻ giàu; cái khí giới giết người càng ngày phát minh càng mới càng lạ, chế tạo càng khôn càng tinh, bao nhiêu cái mới cái lạ, cái khôn cái tinh chừng nào, càng giúp cho sự tương khuynh tương loát tương sát tương tàn chừng ấy, thành ra nghèo chết giàu cũng chết, khổ quá chết sướng quá cũng chết, người nào người nấy quanh năm suốt đời cứ như gai cắm đầy lưng, gươm kề tận cổ, cái khoái lạc ăn chơi cũng xa lực xỉ, tưởng không bõ với cái nỗi đau đớn rình xuôi ngớp ngược, sự trước lo sau. Cái hại bất quân bất an trong thế-giới ngày nay, thật tự cái văn-minh vật-chất gây nên vậy.

T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 11 Août 1926

Việc nước Pháp

Tại phụ ban xét việc trái khoán

M. Dariac được cử làm chánh phụ ban tài-chánh xét việc vấn-đề trái-khoán.

Về bức thư của ông Clémenceau

Nhân các báo trình đăng các bài báo Hoa-kỳ, nên lại bình phẩm thêm về bức thư của ông Clémenceau. Người ta nói tất ông Coolidge phải trả lời. Ông Clémenceau thì nói: Tôi cam lòng thành tâm mà viết bức thư ấy, nếu Hoa-kỳ để cho cái tấm lòng hiềm khích với Âu-châu bành-trướng lên, thì thực là một sự lo lớn cho đường tương-lai.

Bàn giao nước Pháp Đức

Báo *Echos de Paris* sáng-kiến ông Br and về việc lập giao ước trực tiếp với nước Đức.

Tại nguyên lão nghị viện

Nguyên lão nghị-viện bàn về việc lăng hóa giá một cách trái luật; M. Klotz trần thuyết mọi lẽ xong, thì M. Barthou có hứa hết sức trừng-trị những kẻ trục lợi.

Việc trái khoán Đông-minh

M. F. anklin-Bouillon, thay mặt phụ ban của hội-đồng ngoại giao tại thứ-dân nghị-viện đặt ra, để cùng với hội-đồng tài-chánh xem xét cái vấn đề trái khoán Đông-minh, để hội kiến với M. Poincaré về việc ấy. M. Poincaré có hứa sẽ giao cho ông đủ các giấy má để tiện việc xem xét. M. Franklin Bouillon có nói hội-đồng sẽ kê cứu lấy một cách hoàn-toàn hợp với lẽ công-bằng, và cái sức của nước Pháp.

Đến tháng Octobre nghị-viện lại họp

M. Poincaré có nói đến đều bàn nguyệt thứ mai tháng octobre nghị viện sẽ họp, thì ông sẽ xin nghị-viện bàn ngay lập-tức về cái vấn đề trái khoán Đông-minh.

Việc nước Na-uy

Theo như lời của các nhà kỹ nghệ làm giấy xin, thì một người trong tài sẽ triệu tập các đại biểu chủ xưởng, và đại biểu thợ-thuyền để giải quyết việc phân tranh về tiền công. Nếu người trọng tài đứng đình không xong thì ngày thứ bảy này 12.000 người thợ bỏ việc.

Việc nước Đức

Báo *Gazette de Voss* có nói nay mai M. Stresemann sẽ đến đình xong về việc kỳ đại hội-đồng hội Vạn-quốc. Ông còn phải hội kiến với Lord d'Abernon, và xin kíp giải số trái-binh, và thay đổi thì lệ trá-binh.

Ngày hôm kia, ông nghị-trưởng nghị-viện nước Đức đã đọc một bài diễn-văn ở La Haye; ông nói Âu-châu cần phải được hòa-bình, để hiệp lực với nhau mà cứu lại nước Hoa-kỳ về đường kinh-tế.

Việc nước Áo

Các công-ty ở Hoa-kỳ, và ở Vienne đã độ đơn xin phép đặt máy điện trận sông Danube ở gần Vienne. Tư bản phần nhiều mộ ở Hoa-kỳ.

Việc xứ Maroc

Tướng Osaled-Sidi trước kia chỉ, trương việc chống-cự ở đông-bộ miền dân Djebalias đã đầu hàng. Quân Tây-ban-nha đã đóng ở Chichaouen.

Quốc vương Maroc đã tới Casablanca.

Việc nước Nhật-bản

Hiện nay nước Nhật chưa thấy nước nào mới dự một cuộc hội nghị bải-thuyền, định đặt để hợp các đại-biểu của Hoa-kỳ, nước Nhật, và nước Anh, mà xét việc hạn chế số tàu phụ, song nghe đâu các quan Nhật đã dự sẵn một cái chương-trình về việc ấy, để phòng khi nước Nhật có tiếp được giấy mời dự cuộc hội-nghị chăng. Nước Nhật không mong giảm thêm quân bị nữa. Song nếu có đặt cuộc hội-nghị, thì nước Nhật muốn rằng nước Pháp và nước Ý cũng dự.

(Indopacifi)

Việc Trung-hoa

Ngày 6 Août 1926

Ngọn lửa chiến tranh ở năm tỉnh miền trung-ương

Khi quân bắn-phật của Trường-giới-Thạch đã vào sát được Hồ-nam rồi, tên đầu Tướng tên là định kết liên với năm tỉnh miền trung-ương. Nhưng Tướng thấy thế mình lợi lại chỉ kế-hoạch, là muốn chiếm được khu vực Trường-giang, không chịu quân vào đánh Giang-tây và Hồ-nam thì không được, dù có vì thế mà gây ra cuộc chiến tranh với năm tỉnh cũng đánh. Tên truyền-Phương lấy cái chức tranh bảo-an năm tỉnh, thấy Tướng tung hoành như thế, nên đã phải triệu-tập quân đội năm tỉnh, dự bị khai chiến với quân Quảng-đông. Cứ cái tình hình ấy, thì ngọn lửa chiến tranh ở miền trung ương, sắp tới mấy ngày nữa sẽ cháy bùng lên vậy.

Phong-trào bãi công ở Quảng-châu

Hội công nhân thiết-lộ và luân thuyền có họp hội đồng để bàn đồng tình với việc bãi công của hội công nhân bưu-điện, quyết nghị hễ các giáp, vì vậy mà cái phong trào bãi công lại càng lan rộng ra, chưa có thể thu thập lại được.

(Dịch báo Tàu)

Ngày 11 Août 1926

Việc ở Mãn châu

Xe tracteurs Hoa-kỳ đem bán cho Mông cổ đã ở Vlad vos'ouk.

Cuộc hội nghị các phòng thương mại Nhật-bản ở Mãn-châu họp ở Phụng thiên có xin đặt lại sở thông tin tức ở bộ Ngoại-vụ Nhật ở Cáp-nhĩ để mở mang việc buôn-bán của hai nước Nga và nước Nhật.

(Indopacifi)

NGƯỜI ĐAU VỚI ÔNG LANG

Mấy tháng trước đây một người đàn bà bên Âu-châu làm nghề khiêu vũ, người rất béo tốt, nhưng hay bị đau trăn-trinh, có đến xin một ông lang trị bệnh cho.

Theo thuốc được ít lần, thì bệnh bớt, nhưng trong người lại thấy nhọc mệt đi, không được béo tốt như cũ, bèn đến hỏi đến ông lang. Ông lang cắt nghĩa rằng cái gốc bệnh trong mình người đau, chỉ vì người ấy béo tốt quá, nên muốn trị bệnh thì phải làm cho nhẹ bớt đi. Nhưng người đau không nghe, cứ ăng thân thể của mình trước khi nặng thuốc là vẫn phải, chứ không có thì bao tốt quá độ. Ông lang làm cho mình gầy đi, làm mất cái vẻ đẹp của mình đi mất. Người ấy viện lẽ thế, đem kiện tại tòa đòi một số tiền bồi thường là 100.000 francs. Chưa biết tòa sẽ xử ra làm sao.

CÁI SỐ MÁY CHỮ TRÊN THẾ GIỚI

Trong một phần tư thế-kỷ nay, cái số máy chữ tăng lên nhiều lắm. Cứ như một cái bản tổng-kê mới đây thì ở tân lục-địa có độ chừng năm triệu cái, và ở cựu lục-địa độ chừng bốn triệu cái, cộng cả thảy là chín triệu cái.

Số máy mà đến chín triệu cái, thì số người đánh máy không biết đến bao nhiêu.

MỘT CUỘC ĐIỀU TRA VỀ BỌN THIẾU-NIÊN

Năm ngoái một hội bên Pháp có đặt một câu hỏi ý kiến về bọn thiếu-niên trong năm châu nước, để xem đại đa số cho những ai là vĩ nhân có kim của thế giới. Các như những thư trả lời của bọn thiếu-niên, thì những vị sau này họ cho là bậc vĩ-nhân: Jésus Christ, Napoléon, Mussolini, Henri Ford. Ngoại giả lại có nhiều người kể những vị sau này: Alexandre le Grand, sa Prato, Pasteur, Abraham Lincoln, Livingstone.

Ông Henri Ford thì được thiếu-niên ở Úc-đại-lợi, ở nước Áo, nước Anh ở Ấn-độ, ở Nam-phi-châu, ở Thụy-điển, và ở Thụy-sĩ có nhiều người chọn.

Các ông Mahatma Gandhi và Thomas Edison cũng nhiều người chọn lắm. Các ông Amundsen, Lloyd George, Lénine, và Trotsky và đạo Giáo-hoàng cũng được nhiều phiếu.

Bà-bà chỉ có một người được nhiều phiếu là Marie Curie.

Mấy người thiếu-niên lại nói ở đời này người quan trọng nhất là hạng người triệu-phú, vì tiền làm cho có tất, mà cái thế lực là vua tất-cả vậy.

CÁ BÈ VỚI CÁ SÔNG

Cá bể ăn bổ hơn cá sông, và thịt nó cũng giống như thịt các vật. Cá bể mà tươi lại dễ tiêu, và về phương-diện lý lại tốt hơn cá sông, cá đầm. Cá sông mà tươi lại để lâu hơn cá mắm, vì cá mắm ăn khó tiêu, và có khi làm hại dạ dày nữa.

Nhân thịt nó về cá, thường cũng nói một cách làm cá rất thần-tình, là muốn cho cá mất mùi tanh, thì trước hết làm cá, nhân bỏ chất hại mang lại, rồi lấy một thứ gì giảm đi vào miệng thì cá mất hẳn mùi tanh. Cá nặng độ một cân trở xuống, chỉ dùng một thìa thôi. Cá mạo dùng cách ấy, cũng hiệu

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Nhờ ngài làm ơn giải đáp cho tôi việc sau này:

Bà X. góa chồng, khi trước chồng mất đi có để lại nhà cửa và ruộng nương nhiều lắm, vậy nay bà ấy có được hưởng các quyền lợi gì như chồng không và có phép chia của cho các con như lí chồng chia không?

LỜI ĐÁP. — Bà X. mà ông nói đó phải là vợ có thì mới được hưởng việc chia gia tài cho các con. Nếu là vợ lẽ thì việc chia gia tài không can dự gì đến mình.

Vợ cả mà chồng mất không tái giá, thì được hưởng các tài sản của chồng cho đến khi chết, và nếu người chồng lúc sống chưa chia cho các con, thì người vợ cả ấy có thể đứng ra với các con (nếu là con đẻ thành đinh rồi) mà chia gia sản cho các con.

Người vợ cả có thì giữ các tài sản ấy mà hưởng dụng cho đến lúc chết. Gặp chia của phải có lý trưởng và hai người kỳ-dịch làm chứng và có triện lý-trưởng áp nhận thực.

Ph. h.-l.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	28 độ
15 giờ	32 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	11$00
nhì,	10 10
ba,	9 45
Thóc hạng nhất,	5 80
Ấp ngô	4 70

Giá hạn. — Kể từ ngày 13 Août 1926, giá hạn ở kho Nhà-nước định là 19$ 80.

Tỷ giá quốc-trái.

Ngày 10 Août 1926

3 %, hoàn lần		68$.25
3 1/2 %, hoàn lần		841.70
4 %, vĩnh viễn	1917	451.00
4 %, »	1918	43.90
5 %, »	1920	651.05
5 %, hoàn lần	1920	681.90
4 1/2	1925	951.50

Ngày 12 Août 1926

3 %, vĩnh-viễn		49$.50
5 %,	1915 1916	511.70

Quan Toàn-quyền Varenne sáng Xiêm-la. — Lễ rước sẽ cuối tháng này thì quan Toàn-quyền Varenne sẽ sang Xiêm-la để thay mặt chính-phủ Pháp ký bản giao-kiến Pháp-Xiêm. Nhưng nay lại có tin rằng vì bản giấy ấy-quyền của chính-phủ Pháp ấy cho quan Toàn-quyền Varenne sang Xiêm ký bản giao-kiến ấy bị chậy ở tàu *Fontainebleau* tại Djibouti vừa rồi, nên nay cuộc hành-trình ấy lại phải hoãn lại.

Quan Thống-sứ đi thăm các miền bị lụt. — Như lời trong số báo trước đã nói, hôi 7 giờ sớm qua, 12 août, tuy trời mưa gió thế, mà quan Thống-sứ Robin cũng đi thăm các miền bị lụt ở Thái-bình, và Hưng-yên. Có quan Giám-đốc chính-trị Graffeuil; M. Auphelle ký sư sở Hộ-thủy cùng đi với ngài.

Các ngài đi đường bộ đến Đồng-văn, đến bến đò Yên-lệ. Khi tới đó, có quan Công-sứ Hưng-yên ra nghênh tiếp. Các ngài đều xuống chiếc thuyền máy để chực sẵn ở đấy, để đi thăm chỗ vỡ ở Hạ-lão.

Quan Thống-sứ có bàn với các quan Công-sứ Hưng-yên, Thái-bình về công-việc bàn khẩn các chỗ vỡ, và về cách trợ-cứu cho các dân bị lụt ở hai hạt ấy.

Sáng nay, hồi 4 giờ, quan Thống-sứ và các quan khác tây tàng đã trở về Hanoi.

Về bài diễn-thuyết của quan Toàn-quyền Varenne ở Cần-thơ. — Trong mấy số báo trước, bản báo đã tường-thuật việc quan Toàn-quyền Varenne đi kinh-lược các tỉnh miền tây Nam-kỳ. Khi tới Cần-thơ, quan Toàn-quyền có đọc bài diễn-thuyết, nói nhiều điều quan-trọng lắm, nay tưởng nên trích mấy điều cốt-yếu như sau này:

Quan Toàn-quyền có nói rằng:

Tôi sắp về Pháp. Nhưng tôi sẽ lại đi mà lại trở sang đây. Tôi về để trình bày công nước Pháp về cái nước và của nước Pháp đã ký-thác cho tôi ở đây. Tôi trình bày những điều tôi đã khảo xét kỹ-càng ở đây, những điều tôi hết đều thi-thố ra, cho thỏa lòng ước vọng của dân chúng. Tôi sẽ nhờ cho chính-phủ bên Pháp biết rằng, theo như ý tôi, thì cái chính-sách nào nên đem ra thi thố ở đây cho được lương-hảo nhất.

Tôi dám quyết rằng: ý-kiến tôi sẽ phù-hợp với ý-kiến các vị nắm quyền chính bên Pháp bây giờ. Tôi sẽ trở lại đây, mà thi-thố cái chính-sách chính tôi đã trù-hoạch ra đây, và công-cuộc ấy là công cuộc về phần thứ hai của tôi ở đây.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Về mọi việc nên cải-cách ở đây thì quan Toàn-quyền có nói rõ ở đây cũng chẳng có mấy việc đáng cải-cách. Những việc nên cải-cách thì đã cải-cách cả rồi; còn các việc khác thì sẽ cải-cách sau; nhưng không khi nào vì cải-cách, mà làm mất sự trật tự đã sẵn có đi được.

Trước hết là phải hộ-vệ cho nhân-dân, làm cho tăng tiến cái hạnh-phúc về vật chất cho nhân dân đã, rồi tự nhiên nhân dân sẽ biết tự làm tăng tiến về đường tinh-thần và chính trị sau mình, mà là chính phủ phải chỉ bảo, phải kiểm soát là đã.

Ý quan Toàn-quyền muốn bỏ-tiêu lấy các chỗ độc cũ của dân Việt-Nam. Chính-phủ có can thiệp vào để mà cải-cách điều gì trong các chỗ độ ấy, thì bao giờ cũng phải ý-hiệp với dân Việt-Nam đã, thì mới làm.

Trong việc ấy, người Việt-Nam sẽ có người Pháp khuyên bảo cho, chỉ đường dắt nẻo cho. Nhưng không phải người Pháp lấy tư-cách là bậc chủ đông đối-đãi với người Nam đâu, mà là lấy tư-cách là những người biết trò-phụng sự lợi-do mà đối đãi.

Về việc chính-trị, quan Toàn-quyền có nói ở Nam-kỳ nguyên đã có hội-đồng quản hạt rồi, thì cũng chẳng còn phải cải cách gì làm nữa.

Còn các xứ khác, thì ngoài các hội-nghị của người bản xứ, lại sẽ đặt ra các hội-đồng dân cử cho người Pháp để bênh vực quyền lợi cho người Pháp nữa. Như vậy sẽ phải chỉnh-đốn lại Hội-đồng chính-phủ, gồm có các đại-biểu của các hội-đồng dân cử của các xứ.

Về việc ngoại-giao thì quan Toàn-quyền có nói hiện nay vẫn giữ tinh hòa-hiếu với chính phủ miền Nam nước Tàu, còn nước Xiêm thì vẫn giữ tình thân-ái lắm. Cuối tháng này ngài sẽ sang kinh-đô Vọng-các nước Xiêm, để thay mặt quan Thống-lĩnh Pháp kỳ tới giao-hiếu Pháp-Xiêm.

Còn nội tình thì vẫn được yên-ổn cả. Trong khi quan Toàn-quyền đi kinh lý khắp nơi, ngài trực tiếp với nhân dân các chốn thôn quê, thì đã rõ ra rằng dân đã đều thật thái-bình an tĩnh cả.

Vậy sự liên-lạc của nước Pháp với Đông-dương thật đã là một sự hiếu nhiên, nước là ở Nam-kỳ là nơi nước Pháp đến đã lâu, còn các xứ khác, mối liên-lạc với nước Pháp sau này chắc cũng một lòng khăng-khít như thế. Ấy cốt là phải có lòng thành-thực, lòng tin cẩn đối bên đối đãi cùng nhau và sự hiểu biết lẫn nhau vậy.

ĐÁM CƯỚI NÊN ĐI Ô TÔ

Xưởng Avinet — Hanoi

Có cho thuê 6-40 lịch-sự 203 một ngày. Không kể tiền xăng, và tiền đầu hay 8 p. 20 một kilomètre, mà 200 km đường thì 9p. 15 một cây.

LẠI HẠ NỮA

Bây-giờ bán-hiệu lại hạ giá cả các thứ vải phin trắng đặng cực đẹp nữa.

Vải phin trắng đặng vừa 0$34 một thước.

Vải phin trắng mỏng đặng tốt 0$43 một thước.

Vải phin trắng mỏng thượng-hạng 0$50 một thước.

V. DEMANGE Hanoi

Tin nước. — Đêm qua nước lại lên. Mực nước sông Hồng-hà ở Hanoi hồi 5 giờ chiều qua đo được 9m 2, hồi 6 giờ sáng nay lại lên tới 9m 31. Vậy là đêm hôm qua nước lên được 9 phân tây.

Hôm nay nắng ráo thế này, thì công việc hàn-khẩu các chỗ vỡ được nhẹ-nhàng nhanh chóng lắm.

Các chỗ vỡ bên Gia-lâm, dân phu và đội lính khố đỏ mấy hôm nay hàn khẩu thâu ngày suốt đêm. Hôm kia ở Nam-định lại cho chở lên một trăm rưỡi phu nữa để bổ vào việc hàn khẩu. Ở Việt-trì hàng ngày vẫn cho tải các vật-liệu xuống.

Hai chiếc tàu *Nha-trang*, và *Bình-dân* của sở Công-chính ngày đêm vẫn ở luôn chỗ vỡ để đưa người đi lại.

Bãi cát ở giữa sông vì vỡ bên Gia-lâm, nên bị lở mất nhiều.

* * *

Nếu từ nay trở đi đừng mưa và nước đừng lên nữa, thì sang tuần lễ sau, đường đi may có thể tạm thông được từ Gia-lâm sang cầu sông Lương được.

* * *

Bà Lực-điền vẫn giữ riết.

— Chỗ vỡ ở Vinh-bảo hàn khẩu đã sắp xong.

— Chỗ vỡ ở Văn-quan hiện hàn-khẩu đã sắp xong.

Việc hàn-khẩu ở chỗ này thật là tốn tiền quá; riêng một sở bí đất mua đổ nắm xuống chỗ vỡ, nay lông ông đã tới 5.000 đồng bạc rồi!

Chỗ vỡ ở Hạ-lũ hiện cũng đương trù liệu việc hàn khẩu.

Dân bị lụt các miền này có phần lại nhem-nhuốm khổ sở gấp mấy dân bị lụt bên Gia-lâm.

* * *

Giờ đã sang thu mất rồi, mà đồng, sông nước vẫn còn trắng toát cả, trời còn mong gì cấy quá chưa được mùa này.

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ÁNH NÊN BIẾT

Vì hiệu báo chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.

Viết thư mà hỏi giá.

AI LÀ NGƯỜI BẮC KỲ CŨNG CẦN PHẢI BIẾT!

Một quyển sách có 3 đạo nghị-định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ:

1° *Ngạch thuế-thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.*

2° *Việc khẩn đất ở miền trung-du và thượng-du Bắc-kỳ.*

3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*

Mỗi quyển . . . . . 0$15
Tiền cước thường . . 0,05
Tiền cước Recommandé thêm 0,10

Thư và mandat gởi cho:

M. LÊ-NGUYÊN-ÚC
61-63, Rue du Coton
HANOI

8701

Đường hỏa-xa Hanoi — Haiphong. — Công ty hỏa-xa Vân-nam có lời kính cáo để công-chúng biết rằng, kể từ ngày mai 14 août trở đi cho tới khi có lời kính-cáo khác, các chuyến xe Hanoi — Haiphong đi như sau này:

Ở Hanoi đi Haiphong:

Chuyến xe thứ 1: Khởi-hành ở Hanoi hồi 5 giờ 50, tới Gia-lâm hồi 6 giờ 15.

Đi đò từ Gia-lâm tới Phú-thụy: Khởi-hành ở Phú-thụy hồi 9 giờ 30 Tới Haiphong hồi 12 giờ 8.

Chuyến xe số 5: Khởi-hành từ Hanoi hồi 11 giờ 39. Tới Gia-lâm hồi 12 giờ 5.

Đi đò từ Gia-lâm tới Phú-thụy: Khởi-hành từ 15 giờ 45. Tới Haiphong hồi 18 giờ 23

Ở Haiphong lên Hanoi

Chuyến xe thứ 2: Khởi-hành ở Haiphong hồi 6 giờ 20. Tới Phú-thụy hồi 9 giờ 2.

Đi đò từ Phú-thụy đến Gia-lâm: Khởi-hành ở Gia-lâm 12 giờ 14. Tới Hanoi 12 giờ 31.

Chuyến xe thứ 6: Khởi hành ở Haiphong: 12 giờ 35. Tới Phú thụy 15 giờ 14.

Đi đò từ Phú-thụy đến Gia-lâm. Khởi-hành tự Gia-lâm: 18 giờ 35. Tới Hanoi: 18 giờ 51.

Tòa án binh. — Các việc đem xử tại tòa án Binh sáng hôm qua, như đã đăng trong báo, thì tòa đã kết nghỉ như sau này:

— Việc người lính Nguyễn-văn-Bách, thuộc đạo pháo thủ thuộc địa thứ tư, can việc hiếp dâm và việc người lính Mai-văn Công cũng thuộc đạo pháo thủ ấy, cùa tội đồng đảng với việc hiếp dâm ấy, tòa xét xong phạt Bách phải 3 tháng tù án treo, còn Công thì trắng án.

— Việc người lính Reimer alfred thuộc đạo lê dương thứ tư, can tội không tuân lệnh trên, để đánh người trên và làm phi của công, tòa xét ra người lính ấy vốn trước đã can nhiều lỗi nặng, đã phải 1 năm tù án treo về tội ăn cắp nhà binh, không thể dung thứ được, bèn khép Reimer Alfred phải một năm tù.

— Việc người lính Gaimmelsen Eugène, thuộc đạo lê dương thứ tư, can tội ăn cắp nhà binh, tòa xét ra Grimmelsen trước khi làm việc có công tội, nên khép cho một năm tù án treo.

Tại ga xe hỏa và bến tàu thủy. — Ngày hôm nay, 13 août 1926, số người đi lại ở ga xe lửa và bến tàu thủy như sau này:

Tại bến tàu thủy

Số người đến: 8 người lính
675 người Nam
Số người đi: 5 — lính
430 — Nam

Quan Đốc-tơ Bi-cơ-man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh sốt thường, cảm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, lở, đau mắt, các chứng sài trẻ-con.

Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Gió, số nhà 33, Hanoi, ông nói 314.

Quan Đốc-tơ có cả nhà cho người ở, người ốm đến nằm, ai cần lại hỏi.

Một linh Annam. — Sở mộ linh Annam ở Hanoi, số nhà 31, phố Maréchal Joffre, đang cần mộ ít linh thợ, kể ra sau này, để bổ về làm ở sở linh thợ thứ nhất ở Hanoi:

1 người thợ đúc, 5 người thợ thiếc, 2 người thợ đóng xe, 2 người thợ làm các đồ nguội, và 3 người thợ tiện sắt.

Lại cũng cần mộ 5 người biết cưỡi ngựa để bổ về kỵ-mã nữa; vậy người thiếu niên Annam, từ 20 đến 30 tuổi, ai biết các nghề đã nói trên, thì cứ việc đến sở mộ linh mà hỏi các thể lệ ngày nào cũng được.

Người quan lại. — Phạm-khắc-Khanh, trí phủ hạng nhì phủ Bảo-an (Cao-bằng) nay bổ làm dự thẩm tại tòa án đệ nhị cấp tỉnh lỵ, thay M. Nông-ích-Lương bổ đi án sát Bắc-kạn.

Người tòa sứ. — M. Phạm-đình-Tiếu, thư ký thượng ngạch ngoại hạng, nay được bổ làm lục sự thượng hạng hạng ba.

Người công sở tỉnh. — M. Bùi-đình-Tân, tham biện hàng tư, nay được bổ lục sự hàng nhất.

Đấu giá bán đất. — Đến ngày 7 septembre này sẽ đấu giá bán 8 lô đất tại Hanoi.

Tiền trợ cấp. — Mme Lê-thị-Nhi, là vợ góa M. Phạm-gia-Thiệu nguyên thư ký thượng-hạng hạng nhì, nay được cấp số tiền trợ cấp mỗi năm là 108$, kể từ ngày 19 janvier 1923 trở đi, là hôm sau ngày chồng chết.

Mme Phạm-thị-Thu, là vợ góa M. Tạ-văn-Thạch, nguyên phó quản cơ, được cấp số tiền trợ cấp mỗi năm là 24 p. kể từ ngày 15 janvier 1925 trở đi, là hôm sau ngày chồng chết.

Hưu trí. — M. Nguyễn-văn-Nguyên phó quản cơ hạng nhất ở Bắc-Ninh, nay được về hưu trí kể từ ngày 1er Mars 1925 trở đi. Đủ niên hiệu bổng định là 90 p.

CUỘC CHIẾU-BÓNG RẤT VUI!!!

TẠI RẠP

CINÉMA PALACE HANOI

Từ thứ tư 11 đến thứ ba 17 Août 1926

Đại phim ảnh sáu đoạn

DOUGLAS FAIRBANCKS

Đóng trò rất khéo

SỰ MÊ VÀ SỰ DỊ-BOAN

Cauchemars et Superstitions

Phim ảnh đại-hài-kịch này vui suốt trò làm cảnh nhảo lộn rất tài tình.

Ai muốn vui!!!

mau mau lại rạp Cinéma Palace

PHÒNG-THÁM-BỆNH

của quan

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thư độ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai-cập) Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt có các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH: Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÀM-CHỨNG: Giá 1 $ 50

Phòng khám bệnh tại **ĐƯỜNG SIA-LONG, 23**, cuối cửa bắc số 226

Mất cắp 203 đồng. — M. Nguyễn-văn Uy, ở số 38 đường hàng Lọng, trình rằng không hiểu ai lẻn cắp mất một cái ví trong có đựng 203 đồng bạc, vậy sở mật thám tòn đang cho đi xét.

Một người bị nạn xe hỏa ở bên Gia-lâm. — Vào hồi 1 giờ chiều hôm qua, Triệu-văn-Giáo 11 m. phu tải thơ sắn sở Bưu-điện, khi xe lửa ở bến Gia-lâm vừa đến đầu cầu sông Cái thì nhảy xuống, chẳng may bị xe lửa đường sắt, bàn tay bên trái bị đứt đến cổ tay, rơi ra ngoài, tòa thì đã đưa vào nhà thương. Song xem ra bị thương nặng lắm, không biết có sống được không.

Ngã xe cộ. — Ngày hôm 12, vào hồi 6 giờ chiều, cái xe của M. Lam-Sum-Seni ở phố hàng Bạc số 14 đựng phải cái xe đạp của M. Đỗ-hữu-Trịnh bán hàng giầy ở phố Huế số nhà 4. May người không can gì.

Con gái lạc. — Ngày hôm qua, hồi 3 giờ chiều, M. Vũ quang Hiệt, giáo-sư ở Vinh, thấy ở chợ Hà-đông một người con gái lạc, tên là Bằng-thị-Ấu khai 17 tuổi, song không người nào nhường 14 tuổi, quán làng Đồng Lim (Hà-đông) thì đã đưa đến sở tuần.

Mất trộm cái giấy 100 đồng. — M. Daveri, đội sở đoan, ở số 3 đường Rollandes bị kẻ trộm vào lấy một cái giấy một trăm.

CHỈ CÒ MỘT THỨ THÔI

Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh hẳn say thì ở trên lọ thuốc phải có biên rõ « *COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Cassaux* ».

Thuốc cũng vàng, giấy giản lọ cũng vàng mà giấy bọc cũng vàng, các quý khách nên đòi bằng được như thế thì mới khỏi nhầm. 3003

VIỆC BẮC-KỲ

HẢI-PHÒNG

Gọi đấu giá. — Đến thứ ba 31 août 1926, hồi 10 giờ sáng, ở buồng hội đồng ngoài tòa Đốc-lý sẽ có cuộc gọi đấu giá, bỏ vé kín gắn xi như mọi lần, để cho thầu làm mấy lô việc sau này:

Lô 1° — Mở rộng phố Nauéy, vào quãng từ phố Saint Etienne đến phố Verdun, công việc đáng giá 9000 đồng.

Lô 2 — Mở rộng phố Nantes, từ quãng phố Belgique đến phố Saint Etienne, công việc đáng giá 15 000 đồng.

Lô 3° — Mở rộng phố Rouen, từ quãng phố Belgique đến ngã tư phố Lyon, công việc đáng giá 10.000 đồng.

Sở thì lộ việc bỏ thầu những công việc nói trên này hiện để tại buồng giấy công tác ngoài tòa Đốc-lý, ai muốn rõ thường lệ nên lại đó mà xem.

Hai nhà bị hại nhất về trận hỏa tai vừa rồi. — Việc cháy ở phố khách đã đăng tỏ ở hai số báo trước thì nay xem ra hai hiệu số nhà 162 và 164 tổn hại hơn hết, nhất là nhà 162 là hiệu tạp hóa bị cháy mất sạch cả hàng hóa và sổ sách, tính ra những nhà hàng còn nợ của hiệu đó nhiều lắm, bây giờ mất cả sổ sách thì khó lòng nhớ được mà đi đòi nổi.

Hiệu đó buôn rất phiếu bạo dạng thêu quê, bài nhài, tôi, đến và các thứ đều hỏa hoạn nữa, sau khi cháy xong rồi, các nhà rộng sâu tưởi nước và giới mưa luôn như thế mà than hồng vẫn âm ỉ cháy lâu những vật còn để ở dưới đống tro cho mãi tới đêm 10 août chưa tàn hẳn. Chả hiệu sẽ nhà 162 có đi trình quan rằng còn một cái tủ bạc ở trong đám nhà cháy thì ngày hôm trưa hôm 10 août để cho phép vào tìm đem ra mở xem thấy bên sẽn y nguyên những giấy má quan trọng và bạc giấy. Chỉ tiếc một điều là cái mấy nhà bị nạn trên này buồn bán lớn mà càng không có bảo hiểm tại hội hỏa hoạn chi hết. Sau khi cháy, sở cảm có phái lính sánh-sát lại gác suốt ngày đêm để ngăn ngừa những kẻ trộm tàm vào bới tro tìm của còn cháy sót mà có khi bị thương gạch sụt đổ đè chết.

Có người nói chuyện rằng trước đây độ 10 15 năm, cũng đám nhà ấy cũng một hiệu khách buôn các thứ hàng như hiện nay, cũng bị cháy vào giờ, nên nhi họ tán là « con hỏa » đọc đắt đó cứ 10 hay 15 năm lại một lần trở mình thì thành cháy! Vô lý quá.

Chữa cháy thế thì chết người. — Trong khi cháy tại mấy nhà người Khách nói trên kia thì người Tây, người Nam, người Khách đang hết sức cứu chữa, thì có một người Khách và hai người Nam, thừa cơ-hội ấy, cũng cách tới tấp lại chữa cháy, nhưng kỳ-thực là chỉ lăm bội của; chứng ấn cắp được khá nhiều hàng hóa của nhà bị cháy. Nhưng vô phúc có người bắt, nên cả ba tên ấy đều đã bị tắt giam xét.

Cái lối chữa cháy thế, thật nên nghiêm-trị cho tiệt nọc.

Lời cảm ơn. — Chúng tôi xin có lời cảm tạ, các sự, các ông, các bà đã tỏ lòng luyến ái, gửi giấy câu hỏi, cho đồ phúng và đi đưa đám thân mẫu, tổ mẫu chúng tôi ngày 7-8-26 mới rồi.

Trong khi tang-gia bối rối, có điều gì sơ suất xin các ngài miễn thứ cho.

Ai tử: Tổng-thương-Dụng Employé à la maison V. Fauvel, Haiphong.

Hội Bắc-kỳ thanh niên thể dục. — Hội Bắc-kỳ thanh-niên thể dục đã tiếp được thư quan Đốc-lý chuẩn, y cho mượn đất và cấm nhà ở phố ST Etienne để mở trường thể-dục. Hiện nay hội lại nhận được nhiều thư của các nhà hảo tâm hứa giúp tiền nhiều, để cho hội chóng có tiền hành động các công việc. Như thế thì chắc rằng chỉ nay mai trường thể dục của hội sẽ khởi công cho lớp ngày khai trường vào khoảng cuối tháng octobre sau.

Mưa hoài. — Đã bốn ngày nay giời cứ mưa hoài, những nơi bị ngập lại thêm nước ra, chứ không còn lối nào mà thoát để đưa nước ra. Hoa màu bị úng thấy mất cả, nên từ mở rau đến hột gạo đều tăng giá đắt hơn trước nhiều lắm.

Theo tục truyền thì tháng này là « mùa ngâu », còn mưa đầy cả cho hết tháng bảy ta kia! Nghe nói mà ghê sợ, vì Ngưu-lang Chức-nữ có thấu-tình xuống trần nghe thấy, tất cũng phải lo sự đời to!!

Số 42

BẮC-TÔNG

Dương-gia-tướng

NGUYỄN-BỒ-MỤC dịch thuật

Tống Thái-tôn tôi lời yên-ổi mà bảo rằng:

— Chỉ vì không biết địa-thế mà bị quân giặc đánh thua, từ nay về sau, các ngươi ra trận nên lấy điều ấy làm răn vậy.

Tào-bân lạy tạ lui ra. *Tống Thái-tôn* truyền lệnh sai *Hồ-điển-tán* đóng đồn ở *Định-châu* và *Lý-trọng-tiến* đóng đồn ở *Linh-khâu* đề phòng khi quân *Liêu* lại kéo sang quấy nhiễu. Hai người vâng mệnh, tức thì đem quân ra đi.

Tào-bân tự nghĩ mình làm nguyên-soái, đi đánh giặc bị thua, có ý buồn rầu, mới đăng biểu xin tự-tội, chẳng dám giữ binh-quyền nữa. *Tống Thái-tôn* nhưng lời tha, lại giáng *Tào-bân* ra làm chức thứ-sử ở *Phòng-châu*.

Tống Thái-tôn nghĩ thương *Carkoái-đức* là người có công, mới phong cho tước con là *Cao-lân* và *Cao-phượng Hưu* chức *Quản-luyện-sứ* ở *Đại-châu*. *Tào-bân* vâng mệnh, ngay ngày hôm ấy đi sang *Phòng-châu*, hàng ngày chỉ đóng cửa xem sách, chẳng giao du với ai cả.

Lại nói chuyện *Da-luật-hưu-kha* đại thắng quân *Tống*, sai người đem tin thắng trận về tâu với *Tiêu thái-hậu*, và xin sẽ binh tiến về phương nam. *Tiêu thái-hậu* nghe hỏi, rất lấy làm hăng lòng.

Tiêu thái-hậu sai *sứ đến Trác-châu*, bảo *Da-luật hưu kha* rằng:

— Hãy đợi đến mùa thu này người khỏe ngựa béo, bấy giờ sẽ tiến binh đánh *Tống*.

Da luật hưu kha tiếp được tờ chiếu, mới đóng quân ở đấy, đàng cách cũng thế, đề dưỡng uy sức nhuệ, đợi ngày tiến đánh. *Tống Thái tôn* nghe tin, liền họp các quan triều-thần để thương nghị mưu kế.

Bát-vương tâu rằng:

— Hiện nay khi thế quân *Liêu* càng hăng-hái, hộ-hạ nên truyền lệnh cho các quan trấn-giữ ở ngoài biên giới, cẩn thận binh mã, tây sơ từng biến, khiến cho quân giặc chỉ những bên-lẽn mà đề nhẹ-nhõm, may ra một có thể giữ yên được các nơi bờ-cõi vậy.

Tống Thái tôn khen phải, liền thì sai sứ truyền lệnh cho các quan trấn-giữ ở ngoài biên-giới. Một hôm, *Tống Thái-tôn* ngự ở *Triều-nguyên điện*, bàn với các quan triều-thần rằng:

— Khi tiến-đế hãy còn, có hứa lời nỗ làm một tuần chay ở *Ngũ-đài-sơn*, đến khi làm chưa, đề đi-chúc lại cho ta. Ngày nay nhân lúc việc nước tạm yên, ta thiết nghĩ nên trả tình về việc ấy.

Khâu-chấn can rằng:

— Tiên-đế dẫu có lời đi-chúc ấy, nhưng phàm làm việc gì, cũng tất phải trước gồm mà sau ngợp. Mới đây ta cũng quân *Liêu giao-chiến*, binh-mã hãy còn mấy ngày được nghỉ yên. Vả *Ngũ đài-sơn* ở về biên-giới nước *Liêu*, *Da luật hưu kha* thấy thua, tháng đàng quân tại mấy nhân gần đấy, liền bộ-hạ ngự-giá tới nơi, mà quân ấy lại thừa thế đến đánh thì bấy giờ biết làm thế nào cho được. Vậy đám xin bệ hạ hãy tạm hoãn; trong mấy năm nữa, đợi khi người biên-giới thật được yên lặng rồi, bấy giờ sẽ mở cuộc làm chay, cũng chưa lấy chi làm chậm. Các nhà bày giờ thì quyền hoàng nên làm vậy.

Tống Thái-tôn nín lặng hồi lâu. *Phan-nhân-mỹ* tâu rằng:

— Kẻ hạ-thần xin tiến cử một người có thể thành-giá hộ-vệ để may ra *Ngũ đài sơn* mà quyền không lo ngại chi cả.

Tống Thái-tôn hỏi rằng:

— Nhà ngươi định tiến-cử ai?

Phan-nhân-mỹ tâu rằng:

— Người con trưởng quan thứ sử ở *Đại-châu* là *Dương nghiệp*, tên gọi *Dương-uyên-bình*. Người này vẫn về kiêm toàn, quân giặc xưa nay vẫn có ý khiếp-sợ. Nếu cho người này đi hộ giá thì thật được vững-vàng như núi *Thái-sơn* vậy.

Tống Thái-tôn rất bằng lòng, liền cho *Dương-uyên-bình* làm hộ-giá đại-tướng-quân, sai đem hai vạn cấm-binh theo sang *Ngũ đài sơn Dương-uyên-bình* vâng lệnh, sửa soạn binh-mã để đi hộ giá.

Bấy giờ đang tiết mùa thu, lá cây vàng rụng, dân nhàn bay thưa, nhàn trông phong-cảnh, thật là tiêu-điều lạnh-lẽo. Xa-giá *Tống Thái-tôn* tự *Biện-kinh* thẳng đường tiến sang *Ngũ đài-sơn*.

Sư cụ ở *Ngũ đài-sơn*, tên gọi *Trithông-trưởng lão* đem các tăng-nhân ra nghênh tiếp tại *Long-đàm tân*. Khi xa giá tới ngoài cửa chùa, đề cô dẫn-lạn-quan đưa *Tống Thái-tôn* vào ngồi ở trên long-tọa tại trong nhà phương trượng.

Các quan văn võ triều-thần đứng xếp hàng tại hai bên long-tọa. *Tống Thái tôn* truyền cho trung-sứ-quan đệ dâng các đồ hương-hoa lễ vật bày ra liệt ở trước phật-điện. Các tăng nhân khua chuông gõ mõ để làm lễ sáng hiến.

Tống Thái-tôn sụp lạy mà khấn rằng:

— Tôi đến đây hôm nay, một là vì tiên-đế thuở trước đã có lòng thành vậy nên ngày nay tôi đến để dâng lễ; hai là tôi đội đức tử-bi, muốn cho nhà dân được hưởng phúc thái-bình thịnh-trị; ba là tôi xin cầu-nguyện cho cơ-nghiệp nhà *Tống* được vững bền dài lâu.

Tống Thái-tôn khấn xong thì một vị chân-tử-tăng tuyên đọc các-văn. Đêm hôm ấy, *Tống Thái tôn* ngủ ở trong chùa. Ngày hôm sau, các quan triều-thần tâu rằng:

— Bệ-hạ đã làm lễ xong rồi thì xin xa-giá ngự về *Biện-kinh*, kẻo ở đây e có quân giặc đi-thám.

Tống Thái-tôn nói:

— Bấy lâu ta vẫn ở trong thâm-sung, không mấy khi đi được tới đây, âu là ta hãy tạm lưu tại đây một ngày nữa.

Các quan triều-thần không ai dám tán-cản. *Tống Thái-tôn* bèn một mình thẳng-thắn đưa đường, rồi cùng các quan triều-thần đi ra ngoài cửa chùa để xem ngắm phong-cảnh.

Quả nhiên là một tòa hảo-sơn, phía trước tiếp với *Uc-châu*, phía sau liền với *Thái-nguyên*, đá trắng nhấp-nhô, rêu xanh chất-vát, chỗ ấy chính là một chỗ thắng giới-hạn cho hai bên nam bắc vậy.

Tống Thái-tôn xem ngắm hồi lâu, rồi trở một khu đất ở phía trước mặt mà hỏi rằng:

— Một lần nhìn rõ bất-ngát mênh-mông kia là thuộc về đất nào?

Phan-nhân-mỹ tâu rằng:

— Đấy tức là *Ô-châu* đó! Chỗ ấy quang-cảnh tốt đẹp, vẫn là một chốn đế-hội xưa nay.

Tống Thái-tôn nói:

— Nếu vậy thì ta sang các quan văn-võ triều-thần cùng ra đấy đạo chơi một phen.

Bát-vương vội-vàng tâu rằng:

— *Tiên thái-hậu* nước *Liêu* hiện đang đóng đô ở đất *U-châu* này. Nếu bệ-hạ đến đấy thì thật là tự mình lại dẫn vào nơi sơn-hầm. Xin bệ-hạ xa-giá nước mau trở về *Biện-kinh* đề tránh khỏi những sự nỉ-nhạo.

Tống Thái-tôn nói:

— Vua *Bảo Thái-tôn* thuở xưa đi bình-định *Liêu-đông*, chưa bị không xông-pha tên đạn, nay ta đi đem thiên-hình vạn-trạng tới đây, khi nào lại sợ *Tiêu thái-hậu* ru! Các ngươi cứ theo ta sang đi, chớ có lo-ngại.

(*Còn nữa*)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

... Les élèves du séminaire, *ces tendres lévites*, les erreurs imputées aux journaux. *l'imposture qui distille son venin dans les colonnes de ces organes*, etc., etc. — L'avocat donc avait commencé par s'expliquer sur le vol de pommes, chose malaisée en beau style; mais Bénigne Bossuet lui-même a été obligé de faire allusion à une poule en pleine oraison funèbre, et il s'en est tiré avec pompe. L'avocat avait établi que le vol de pommes n'était pas matériellement prouvé. Son client, qu'en sa qualité de défenseur, il persistait à appeler Champmathieu, n'avait été vu de personne escaladant le mur ou cassant la branche. — On l'avait arrêté nanti de cette branche (que l'avocat appelait plus volontiers *rameau*); — mais il disait l'avoir trouvée à terre et ramassée. Où était la preuve du contraire ? — Sans doute cette branche avait été cassée et dérobée après escalade, puis jetée là par le maraudeur alarmé; sans doute il y avait un voleur. - Mais qu'est-ce qui prouvait que ce voleur était Champmathieu ? Une seule chose. Sa qualité d'ancien forçat. L'avocat ne niait pas que cette qualité ne parût malheureusement bien constatée; l'accusé avait résidé à Faverolles; l'accusé y avait été émondeur; le nom de Champmathieu pouvait bien avoir pour origine Jean Mathieu; tout cela était vrai; enfin quatre témoins reconnaissaient sans hésiter et positivement Champmathieu pour être le galérien Jean Valjean: à ces indications, à ces témoignages, l'avocat ne pouvait opposer que la dénégation de son client, dénégation intéressée; mais en supposant qu'il fût le forçat Jean Valjean, cela prouvait-il qu'il fût le voleur des pommes ? était une présomption, tout au plus; non une preuve. L'accusé, cela était vrai, et le défenseur « dans sa bonne foi » devait en convenir, avait adopté « un mauvais système de défense ». Il s'obstinait à nier tout, le vol et sa qualité de forçat. Un aveu sur ce dernier point eût mieux valu, à coup sûr, et lui eût concilié l'indulgence de ses juges; l'avocat le lui avait conseillé; mais l'accusé s'y était refusé obstinément, croyant sans doute sauver tout en n'avouant rien. C'était un tort; mais ne fallait-il pas considérer la brièveté de cette intelligence ? Cet homme était visiblement stupide. Un long malheur au bagne, une longue misère hors du bagne, l'avaient abruti, etc., etc. Il se défendait mal, était-ce une raison pour le condamner ? Quant à l'affaire Petit-Gervais, l'avocat n'avait pas à la discuter, elle n'était point dans la cause. L'avocat concluait en suppliant le jury et la cour, si l'identité de Jean Valjean leur paraissait évidente, de lui appliquer les peines de police qui s'adressent au condamné en rupture de ban, et non le châtiment épouvantable qui frappe le forçat récidiviste.

L'avocat général répliqua au défenseur. Il fut violent et fleuri, comme sont habituellement les avocats généraux.

Il félicita le défenseur de sa « loyauté », et profita habilement de cette loyauté. Il atteignit l'accusé par toutes les concessions que l'avocat avait faites. L'avocat semblait accorder que l'accusé était Jean Valjean. Il en prit acte. Cet homme était donc Jean Valjean. Ceci était acquis à l'accusation et ne pouvait plus se contester. Ici, par une habile antonomase, remontant aux sources et aux causes de la criminalité, l'avocat général tonna contre l'immoralité de l'école romantique, alors à son aurore sous le nom d'*école satanique* que lui avaient décerné les critiques de *l'Oriflamme* et de *la Quotidienne* ! il attribua, non sans vraisemblance, à l'influence de cette littérature perverse le délit de Champmathieu, ou pour mieux dire, de Jean Valjean. Ces considérations épuisées, il passa à Jean Valjean lui même. Qu'était-ce que Jean Valjean ? Description de Jean Valjean. Un monstre vomi, etc. Le modèle de ces sortes de descriptions est dans le récit de Théramène, lequel n'est pas utile à la tragédie, mais rend tous les jours de grandes services à l'éloquence judiciaire. L'auditoire et les jurés « frémirent ».

(*A suivre*)

SÁCH LUẬT

Quan phó Bình-lương, *A. Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sơn này :

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. 2 $ 00
2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 2 . 00
3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá. . . . . 1 . 50
4° THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá . . . . 3 . 00
(Tiền cước gởi đi các tỉnh, tính ngoài)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp có bán tại bản-quán.

Những kẻ khốn-nạn

Tiểu-thuyết của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch

(Tiếp theo)

... Những học-trò trang thầy-dòng thì gọi là các bậc truyền-giáo như mọi đó; những điều sai-lầm của các báo-quán, thì gọi là những lời tà-ngụy, nó khéo đun đọc đặt nên những cớ trong những cớ chữ của các co-quan đó, vân vân. — Ông thầy-kiện kí-thầy còn phân-giải về việc ăn-trộm táo, — cái việc nôm-na như thế mà dùng lối văn-chương hoa-mỹ thì khó thật, nhưng ngẫm như ông *Bénigne Bossuet* ngày xưa, trong văn-tế các bậc đế-vương thần-tướng mà còn có lúc phải nói cả đến chuyện gà, nữa là nhà thầy-kiện nói chuyện ăn-trộm táo sao mà không được, cho nên bài văn cãi đó khá-đĩ cũng khen được là khéo. Thầy nói rằng việc ăn-trộm này lấy gì làm bằng-cớ đích-xác. — Và người khách của thầy, kì danh-tính nó thầy chỉ biết gọi là *Champmathieu* mà thôi, nào ai đã nom thấy nó trèo tường, nào ai đã bắt được quả-nhiên nó bẻ táo? — Cái cành táo đó (trong văn cãi gọi là một cành cồn-con) chẳng qua là chỉ thấy nó cầm ở tay; nhưng nó đã khai rằng nó thấy rơi dưới đất thì nó nhặt. — Lấy gì làm bằng mà bảo là nó khai man? — Nói rằng cái cành táo ấy, quyết-nhiên là có kẻ trèo qua tường vào trại người ta mà bẻ trộm, đột có người biết thì thằng ăn-trộm vứt ra đó mà chạy đi, sự ấy đã hẳn. Nhưng lấy gì làm bằng mà bảo rằng đứa ăn-trộm đó chính là tên *Champmathieu*? Duy có một điều, là tòa bảo nó xưa kia đã can án phải đi đầy. Sự ấy thầy đành phải công-nhận rằng khó chối, vì xưa kia nó quả đã ở *Faverolles*, quả đã có đi làm nghề xén lá cây; cái tên *Champmathieu* có lẽ nguyên-do nó trước là *Jean-Mathieu*, nhưng cầu ấy thời thầy xin chịu là phải; và lại có bốn người làm chứng đây kia đã nhận ra tên *Champmathieu* chính là thằng *Jean Valjean* đã đi đầy thuở trước. Một bên rằng chính phải thì bấy nhiêu chứng-cớ, mà bên rằng không thì duy chỉ có lời kẻ bị-cáo mà thôi, lời cãi lấy được ấy, xin chịu rằng không có giá-trị gì; nhưng giả-sử bị-cáo-nhân chính-thị là tên *Jean Valjean* chăng nữa, cũng không có thể lấy đấy làm một tang-cớ mà nói rằng chính nó đã ăn-trộm táo. Tổng lại thì là một cầu đồ-chứng đó mà thôi, chứ nào phải là một cái tang rành-rành không cãi được. Thầy lại xin chịu rằng bị-cáo-nhân dùng một phương gỡ tội rất là vụng-dại. Cứ một niềm chối phắt, không phải nó ăn-trộm, mà cũng không phải nó đã đi đầy thuở trước. Giả-sử nó khôn hồn, thì nó cứ thú-nhận ngay cái tội đi đầy ngày trước, như thế thì có lẽ các quan ngài cũng khoan dung cho nó cái việc hái vài trái táo; thầy cũng đã hết sức khuyên-bảo nó nhận đi, nhưng mà nó nhứt-định là chối hết cả, tưởng thế trắng được tội. Như thế thật là nó dại, nhưng xin các quan lượng xét cho cái trí-khôn con người thô-thiển. Nhìn mặt nó cũng đủ biết rằng nó là một đứa xuẩn-ngốc. Số là nó phải tù-tội ở chốn lao-hình đã bấy nhiêu năm, từ khi được mãn-hạn về, lại long-dong khốn-nạn trong bấy nhiêu năm nữa, thì còn gì là trí-khôn mà không dám xuẩn? Thôi thì xin các ngài lượng xét, nó không biết cãi, chẳng lẽ vì một cái vụng-dại ấy mà buộc tội cho nó? Còn như cái việc thằng bé *Petit-Gervais*, thì thầy không cần phải cãi, bởi vì tòa không hỏi đến. Thầy tổng-kết rằng thầy cúi xin các viên dự-thẩm và tòa Đại-hình, hễ mà nhận ra đủ tang-chứng xác-đáng rằng chính tên bị-cáo đó là *Jean Valjean*, thì cũng cứ theo luật vi-cảnh mà trừng-phạt, coi bị-cáo-nhân cũng tựa như một đứa có án quản-thúc mà trốn ra ngoài phạm phép mà thôi, chứ đừng khép vào luật tái-phạm của đứa đã trọng-phạm rồi, mà làm đến khổ-sai chung-thân thì oan-khổ cho nó lắm.

Quan chưởng-lý đáp lại ông thầy-cãi. Lời-lẽ tân-khắc mà văn-hoa lắm, phàm văn-chương các quan chưởng-lý bao-giờ cũng thế.

Ngài khen ông luật-sư thủ được nghĩa chính-trực, nhưng ngài lại thừa ngay cái chính-trực của thầy. Bao nhiêu câu thầy đo kính-nể quan tòa mà không cãi, thì ngài buộc cho là những câu thầy cam-nhận cả. Nguyên trong lời cãi, thầy đã có ý chịu nhận tên bị-cáo chính là *Jean Valjean*. Vậy thì điều ấy, quan chưởng-lý cầm như một điều đã xác-thực, không còn có nghi-ngờ gì nữa. Đến chỗ này thì quan dùng một khóe thật-buộc thì, trong văn-chương thường gọi là phép lấy tên riêng một người mà chỉ một sự-loại (antonomase), ngài từ cái việc phạm phép của tên bị-cáo mà truy cho lên đến tội-căn, thừa thế ngài mới quát-tháo lôi-đình mà đổ diệt cho cái môn văn-chương *Romantique*, thời ấy đương lúc phôi-thai, trong báo *Oriflamme* và báo *Quotidienne*, các nhà bình-phẩm thường gọi là môn học ma-quỉ. Kì nguyên nhân ở đấy mà kết-quả ra những việc phạm phép như là việc phạm phép của gã *Champmathieu*, đích-danh nó là *Jean Valjean*. Ngài phê-bình một đôi câu về văn-chương *Romantique*, rồi ngài hỏi để mà nói đến tên *Jean Valjean*. *Jean Valjean* là người thế nào? Đây ngài lại tả-chân cái tướng-mạo, cái tư-cách thằng *Jean Valjean*. Một giống yêu-quái ở đâu hiện ra như thế, vân vân. Ai muốn xem một cái kiểu-mẫu lối văn tả-chân này, thì cứ mở quyển bi-kịch *Phèdre* mà đọc những lời thuật lại của ông *Théramène*. Những lời thuật lại ấy, trước-giả tưởng trong một tấn bi-kịch thì không ích gì, nhưng trong lối văn biện-lý tại tòa-án thì ngày nào cũng dùng đến, mà bao giờ cũng có hiệu-quả. Chẳng có thế bao nhiêu người đi xem hôm ấy, cho đến các viên dự-thẩm, nghe quan chưởng-lý, đều rằng mình...

(*Còn nữa*)

Những bộ sách đầu, đã in thành bản quyền, một bên chữ Pháp, một bên quốc-văn, bán giá như sau này :

Quyển I	225 trang, bán.	0 $ 50	Ở xa phải trả thêm tiền cước.
— II	203 —	. 0 45	Mỗi quyển. . . . . 0 $ 20
— III và IV	158 —	. 0 35	Cả bốn quyển gửi làm một
— V và VI	180 —	. 0 40	gói . . . . . 2 . 00

Tự do diễn đàn

Cũng về lời trần tình của các viên thừa-phái

Khi có lệnh cử mấy đại-viên Tây, Nam lên chứa một hội-đồng để chiết đến lại các bàng tư thuộc trong ngạch quan lại, tôi có thay anh em đồng-nghiệp viết một bài trần-tình, để bày tỏ công chính-phủ và các quan trong hội đồng ấy mọi nỗi tiết thời của chúng tôi. Tôi rất lấy làm hân-hạnh rằng, được nhiều anh em xa xôi hoặc nói truyện, hoặc viết thơ về biểu-tình và tôi cũng cảm ban đồng-nghiệp đương mong rằng, các lời trần-tình ấy sẽ được cảm động đến các quan trên Sòng ngoài người thừa-phái ra thì dư-luận lắng nhăng thêm, nghe có người nói rằng :

— Ngạch thừa phái thì nhiều, nhất-tầng lương tăng bổng chục, thì cần đâu ? — Vả lại, cứ 18 tháng hay là 3 năm được thăng ngạch, thì thành ra ai cũng được thăng lên hàm rồi cả. Nhà nước sẽ xử-trí làm sao chẳng ấy ?

— Ngạch thông-phán, thừa phái tuy nhiều nhưng đã thấm vào đâu với ngạch tham-tá, thư-ký được : nào là phủ Toàn-quyền, phủ Thống-sứ, các tòa Đốc-lý và Công-sứ, Tòa Tây-án, Nam-án, các sở Thương-chính, Địa-chính, Công-chính, Điện-báo, các kho bạc v. v.... Trong mỗi tòa mỗi sở, số người làm việc ít ra cũng vào chừng 10 người, nhiều ra đến 30 hoặc 40 người, như thế biết bao nhiêu là người, so với ngạch ở thuộc ta thì cả sở thông-phán và thừa-phái mỗi tỉnh toàn số độ 40 người là nhiều ; vậy thì số người tổng sự các dinh quan Annam đã thấm vào đâu với số người tổng sự ở các tòa các sở. Nếu ngạch các viên tổng-sự các Tòa các sở từ 18 tháng thăng rằm rằm được, thì ngạch các viên tổng sự các dinh quan Annam cũng có thể thăng rằm rằm được. Nói cho phải, để phòng giấy các quan Tây hay phòng giấy các quan Nam, nơi nào cũng là phòng giấy thì người tổng-sự nơi nào cũng là người tổng sự cả, cũng nên được hưởng quyền-lợi bằng nhau cả mới phải, sao lại có bên hơn bên thiệt,

Lại cũng có người nói :

— Cứ như lời trần-tình ông nói trong một số báo trước, thì sự ăn tiền của các ông ít nhất là 40 $ 00 mỗi tháng, còn nhiều hơn thì không biết chừng. Vậy thì trừ số lương đi tại sao ông lấy gì mà tiêu dùng ? Và lại lương soạn để ít ỏi như thế mà sao vẫn thấy nhiều người xin bỏ mãi ?

— Điều đó rất dễ hiểu, không có lẽ gì khó giải. Có phải chúng tôi chỉ trông mong ở nghề làm thông phán hay thừa phái để sinh hoạt đâu ? Có phải cả gia-quyến chúng tôi đều trông mong về nghề ấy mà sinh-hoạt cả đâu ? Ta phải biết rằng người đàn bà xử mình vốn là người chịu khó, rất chăm chỉ về việc trà liệu cái sinh kế trong gia-đình, nếu công việc ông chồng không đủ làm đồ chi tiêu, thì bà vợ phải buôn bán hoặc làm ruộng mong để thêm thắt vào. Nhưng mà, nếu có một vài ông nào phải bà vợ đẻ, thì ta biết đâu bà chẳng lem khem khem khổ, cứ đến tháng lương là người đòi nợ cửa trước, người đòi nợ cửa sau, buổi sáng tinh lương, buổi trưa đã hết, rồi ngày hôm sau lại thấy xoay quanh ! Cái cảnh các bà thừa so với các bà phán, tuy ý như cái cảnh các ông thừa so với các ông phán. Một đằng thì siêng năng mà giáp chồng để lo toan sự sinh nhai, một đằng thì người xem xấp suốt tháng sẵn lương chồng để ăn tiêu, thì trách nào nhiều lương cũng hết, ít lương cũng đủ. Tuy vậy, đã nhiều ít thiếu đủ thế nào mặc dầu, nhưng cũng là người giáp việc nhà nước cả, mà có bên hơn, bên thiệt, bên nhàn nhã, bên vất vả như chúng tôi kể ra sao được sự kêu ca về nỗi bất bình.

Chúng tôi sở dĩ không quản gì sự hơn thiệt mà bước chân vào ngạch này là có một lẽ : Vì rằng chúng tôi trót đi con đường mà học chữ nho, hoặc có người nhờ vận may mà đỗ được cử-nhân, tú tài, hoặc có người nhờ phụ-ấm mà tại được ấm-sinh, nhưng gặp phải lúc thời vận đổi thay, phong trào xô đẩy, khiến cho nền khoa cử bãi, trường hậu-bổ đình, chữ nho thì không đem ra dùng với đời, chúng tôi không thể đem cái sở học mà làm gì cho xứng đáng, mà chẳng nhẽ có người không có việc, cho nên phải nhảm mắt bước nhân vào vòng thừa phái, gọi là góp mặt với đời.

Hãy xin đọc câu ngạn ngữ :

Bởi người ai có dài gì.
Khác sống co hẹp phải tùy khác sống.

Chúng tôi dẫn câu ngạn ngữ ấy, thì các ngài đã hiểu tấm lòng chúng tôi. Chẳng qua cũng học thuật của chúng tôi không hợp thời, cho nên sự tạo tế cần chúng tôi sinh lòng dong rủa trở. Tuy vậy mà chúng tôi không nỡ bỏ gì, vẫn yên phận mà hết lòng công nghiệp vụ.

Chúng tôi vẫn cứ rằng nếu chúng tôi lấy lời phải nặng mà bày tỏ nỗi cảnh huống của chúng tôi cùng chính phủ cũng liệu tường cho, cho nên chúng tôi mới vui lòng ra giúp việc nhà nước. Khi chúng tôi đã mong bỏ ra, lịch duyệt cái quang cảnh thừa phái, mới biết những sự thiệt thòi eo hẹp làm giảm mất nhiều giá trị, thì trong bạn đồng nghiệp chúng tôi có nhiều người không thể nhẫn nại được, người thì phiền não nỗi không ít không kể chi đồng, người thì tiếc bọc vì nỗi lâu sơ bổ phải hàm thấp mà làm việc để 4, 5 năm cũng không được thăng bằng bậc đáng lẽ sơ bổ ra được ngay, cho nên có người ra làm việc chưa được bao lâu đã xin từ chức, có người bàn nên rủ nhau kinh nghiệp cả, mà đi làm nghề khác cho được nhàn nhã, dễ dặt, cho khỏi bị cái nhục thua anh kém em. Song cũng nhiều người không bằng lòng với cuộc nghĩa lý, với vàng gạt ngay đi mà khuyên anh em lâu nào cũng nên giữ mực ôn hòa, chớ nên làm sự nào động. Để đành rằng cái quyền lợi của ngạch mình không được bằng ai thật, nhưng ta chỉ nên lấy lời lẽ mà làm cho đồng đạt đến tai các quan trên, các ngài cảm cân nảy mực sẽ suy xét đến cho mà bổ trí cho một cách công bằng, thì tự khắc mình được thoát khỏi cái vòng eo hẹp mà được hưởng cái quyền lợi xứng đáng như các viên tổng sự các ngạch khác, như ngạch thư-ký các tòa, các sở, v.v... há chẳt phải đem tấm lòng phấn uất mà phát ra những sự kịch liệt, bắt chước những bọn "bao động ở nhà nông, học trò đình khóa thi không nên. Bởi vậy cho nên anh em trong ngạch thừa-phái chúng tôi đều một mực giữ cái thái độ bình tĩnh, trong bao nhiêu năm nay đã lương ít, thăng chậm mặc dầu, vẫn một niềm siêng năng vì bổn phận, trung thành với Nhà-nước, không vì rồi suy hơn quẩn thiệt mà vội vã tấm lòng.

Nói tóm lại, chúng tôi không phải là cảng tăng để hèn gì mà phải ra làm thừa-phái, chúng tôi không phải là nạn ni đốt nát gì mới phải ra làm thừa-phái, chúng tôi không phải là tham danh hám lợi gì mới phải ra làm thừa-phái. Chẳng qua vì cái cảnh ngộ trái với thời thế, cho nên chúng tôi phải tạm làm vậy để gom góp một ly công việc với xã-hội mà thôi; chứ trong bạn đồng nghiệp chúng tôi cũng nhiều người là thượng lưu; nhiều người hay chữ nho, giỏi chữ tây; nhiều người học thức cao, tư tưởng rộng. Chúng tôi khác nào như con cá trong cái vũng con con, không thể tung tăng vẫy vùng thì đành phải chịu loanh quanh trong vũng; nhưng biết đâu chẳng có một ngày kia sẽ mưa to nước cả, làm cho cái vũng đó bằng, con cá sẽ nhân đó mà thoát khỏi cái vũng hẹp hòi.

Than ôi ! Con sông quanh quất, người lái thuyền lấy làm khó khăn; đường núi gập ghềnh, người cưỡi ngựa cho là vất vả. Tuy vậy, là có thể dùng cái năng lực của ta mà làm cho quanh quất hóa ra thẳng thắn, gập ghềnh hóa ra phẳng phiu, khó khăn hóa ra dễ dàng, vất vả hóa ra nhàn nhã; mà cái năng lực ấy bao giờ cũng tỏ ra một cách tự-nhiên, chứ không hề mảnh liệt. Ai biết tình cho chúng tôi thì chúng tôi xin cảm ơn; ai có bỏ bai điều gì, thì chúng tôi cũng coi như cơn gió thoảng qua; lên nào chúng tôi cũng tin cậy trông mong ở sơn mất sáng sớt và tấm lòng công bằng của các quan đương-đạo.

Đặng-tiêm-Đạt.

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MẮT MỚI số 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 37 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, công, chân-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mở chiếu cố,

MẠC THỊNH kính cáo.

Các việc lĩnh trưng và đấu giá

Ngày 16 août 1926 hồi 16 giờ. — Tại sở Công-chính Hanoi lĩnh trưng xây một bức tường ở đường Buồi cho trường Bảo-hộ.

Ký quỹ tạm 14 đồng.

Các giấy má về việc lĩnh-trưng để tại phòng giấy quan chánh sở công-tác Hanoi (chef du Service des Bâtiments civils) và tại phòng Công-tác Haiphong.

Ngày 16 août 1926 hồi 16 giờ. — Tại sở Công-chính Ha...oi đấu giá làm nhà ở cho các thư-ký sở Công-chính Lao-kay.

Việc làm đáng 8 958 $ 06.

Ký quỹ tạm 150 . 00.

Các giấy má về việc đấu giá để tại phòng giấy quan chánh công-tác Hanoi và Haiphong.

Ngày 17 août 1926 hồi 4 giờ chiều. — Tại sở Lục-lộ Bắc-kỳ ở Hanoi, sẽ đấu giá làm nhà ở, cho các viên thư-ký sở Công-chính ở Lao-kay.

Việc làm đáng giá là 8.958 $ 06.

Ký quỹ tạm 150 . 00.

Ngày 30 août 1926 hồi 4 giờ chiều. — Tại sở Lục-lộ Bắc-kỳ ở Hanoi sẽ đấu giá làm cái nhà tư-trang lấy cho tỉnh Hải-dương.

Việc làm đáng giá là 9.272 $ 06.

Ký quỹ tạm 150 . 00.

Ngày 27 octobre 1926 hồi 15 giờ. — Tại nhà Thương-chính Hanoi và Saigon gọi lĩnh trưng các sở và gấy in cho các sở Thương-chính trong năm 1927. Tiền lĩnh trưng phải khai bằng bạc và bằng xu.

Điều lệ để tại tòa ba nhà Thương-chính Hanoi và phòng kế-toán nhà Thương-chính Saigon.

Nếu ai nào phải bệnh tình e lậu về giang-mai ở lâu hay mới, ở nặng hay nhẹ mà muốn được mau khỏi, không tốn tiền lại không hại về đường sinh dục, nên lấy tiền ủng thuốc của hiệu TỪ-BIỆT-LIỄU, số 66, Rue Principale à Bac-ninh, vì hiệu ấy là một chi nhánh to-rợ bán thuốc bệnh tình đã có tiếng không nước nào là không tiếp được giấy ngợi khen và mình tự ở các nơi gửi tới.

Ở Hà-nội có gửi hiệu Kim đức chính, số, phố hàng Bồ và ở Huế hiệu Phương-nguyên phố Paul-Bert làm đại-lý bán hộ.

DELEULE & DETOUILLON

« 76, Phố hàng Trống, Hanoi »

Qui-khách nên mua những xe-đạp thượng hạng mà giá lại rẻ không tốn bằng

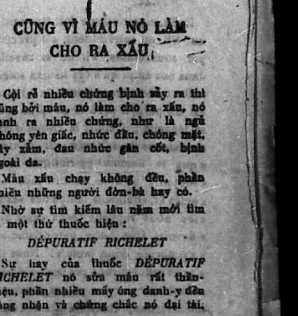
XE-ĐẠP TERROT :

Thượng hảo hạng	62 $ 00
Hạng đi đường xa B.	52 . 00
Hạng đi đường xa A.	50 . 00

XE-ĐẠP ALCYON :

Thượng hảo hạng	60 . 00
Hạng đi chơi.	52 . 00
Hạng đi đường xa.	45 . 00

XE-ĐẠP « DRAGON D'OR » . . . 40 . 00
2025

CÙNG VÌ MÁU NÓ LÀM CHO RA XẤU.

Cội rễ nhiều chứng bịnh nảy ra thì cũng bởi máu, nó làm cho ra xấu, nó sanh ra nhiều chứng, như là ngứa không yên giấc, nhức đầu, chóng mặt, xây xẩm, đau nhức gân cốt, bịnh ngoài da.

Máu xấu chạy không đều, phần nhiều những người đờn-bà hay có.

Nhờ sự tìm kiếm lâu năm mới tìm ra một thứ thuốc hiệu :

DÉPURATIF RICHELET

Sự hay của thuốc DÉPURATIF RICHELET nó sửa máu rất thần-hiệu, phần nhiều mấy ông danh-y đều công nhận và chứng chắc nó đại thi.

Mấy nhà thuốc đều có bán, chỗ trữ lại nhà thuốc chánh của ông L. Bolirène ở ngang nhà hát tây, Saigon.

Nếu nơi nào hết thì gởi ngay qua hãng nói Laboratoire de L. RICHELET de Sodan, 6, Rue de Bastiat, BAYONNE (Basses-Pyrénées).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

TẬP DỊCH PHÁP-VĂN

Pourquoi et comment nous aimons notre Patrie ?

D'abord, nous aimons notre Patrie instinctivement et, pour ainsi dire, sans y penser. Les lieux qui nous ont vus naître, où nous avons été élevés et où s'est écoulée notre enfance ont pour nous un charme infini, un attrait irrésistible. Cet amour, qui a pour point de départ le foyer paternel et notre village, qui s'étend ensuite à notre province et tout le pays, est instinctif et irréfléchi ; c'est celui de l'Arabe pour son désert, du sauvage pour sa savane, du Groënlandais pour sa terre stérile et glacée. Partez pour un long voyage, allez vivre à l'étranger pendant quelque temps ; cet amour instinctif de la Patrie, qui semblait sommeiller en vous sur le sol natal, se réveille soudain sur les terres lointaines, l'image de votre pays vous apparaît alors plus belle, plus riante que vous ne l'avez jamais connue, les souvenirs se pressent en foule dans votre esprit, les regrets étreignent votre cœur, vous n'aspirez plus qu'au moment où vous pourrez respirer de nouveau l'air natal.

Cet amour de la Patrie, physique, matériel est un sentiment d'ordre inférieur, comme tout ce qui est instinctif et irréfléchi. Pour devenir une vertu, il faut qu'il soit éclairé par les lumières de la raison, il faut qu'il soit fortifié par la réflexion et le jugement. Il ne suffit pas d'aimer son pays, il faut savoir pourquoi et comment on doit l'aimer. Votre Patrie, vous le savez, n'est pas seulement la terre natale ; ce n'est pas non plus une patrie quelconque ; votre Patrie, c'est la vôtre, c'est-à dire une terre ancienne pour laquelle vos pères ont souffert et qu'ils ont façonnée, dans la suite des siècles, au prix des plus durs sacrifices ; c'est la terre des héros, la terre des lois justes, des idées généreuses ; c'est la terre des souvenirs glorieux et des épreuves douloureuses ; c'est la plus belle et la meilleure des Patries. Si vous savez tout cela, si vous gravez toutes ces idées dans votre esprit, si vous les méditez souvent, votre patriotisme, éclairé d'un jour nouveau, aura la gravité et la virilité qui conviennent aux grands sentiments. Il gagnera aussi en étendue : unissant dans un même amour le patrimoine matériel et moral de la Patrie, vous comprendrez pourquoi nous devons nous armer pour défendre notre honneur et nos institutions aussi bien que notre territoire, pourquoi nous sommes solidairement responsables de cette puissance matérielle et morale que nos ancêtres ont créée par un labeur séculaire et à laquelle, nous ne pouvons renoncer sans déchoir.

Enfin, le patriotisme doit être continu. S'il est intermittent, s'il procède par soubresauts, s'il ne se réveille dans nos âmes qu'à ces heures solennelles où l'existence même de la Patrie est en péril, il perd de sa force et de sa ténacité ; il court le risque d'être au-dessous de sa tâche. « Il convient « que la flamme patriotique brûle « toujours en nous, éclaire tous nos « actes et, comme la lampe des vestales, « les nous rappelle sans cesse nos « devoirs. Que notre patriotisme ne « s'endorme donc jamais ! Nous ne « nous endormirons pas nous-mêmes. « L'œil fixé sur les points sombres, « nous serons prêts à faire face aux dan- « gers de toute nature qui, d'un instant « à l'autre, peuvent nous assaillir. (1)

C. Alberse.

Tại sao ta yêu nước và yêu nước thế nào ?

Trước hết ta yêu tổ-quốc ta một cách tự-nhiên, yêu mà có lẽ không biết. Nơi mà ta sinh-trưởng, ta chịu ơn dưỡng dục, nơi mà ta qua cái buổi ấu-niên ở đấy đối với ta có một cái thú vô cùng, một tấm lòng qu ấn-luyến vô hạn, cái tình yêu mến phát-nguyên từ gia-tộc, từ quê-hương rất tự-nhiên có ở trong xã-hội là cái tình yêu mến thuộc về thiên-tính không cần phải bàn giải suy nghĩ mới có ; tức là cái tình yêu mến cảnh đẹp Á-rập đối với cảnh sa-mạc dìu-hiu, của lũ dân Mọi đối với cảnh rừng hoang bụi rậm, của những người Groë andais đối với cảnh đồng băng đất cỏi vậy. Ta lấy thử du lịch một chuyến xa, đến ở một xứ lạ làng nào trong ít lâu, ta sẽ thấy cái tình yêu mến tự-nhiên đối với tổ-quốc, mà khi ta ở nước nhà vẫn bình như nằm yên trong đáy can-tràng lẫy giờ bỗng bùng thức dậy mà hình ảnh tổ-quốc hiện-hộ ở trong trí nhớ ta, càng đẹp-đẽ rực-rỡ lạ thường, những điều kỷ-ức êm-ấm kéo đến trong trí-não ta, nỗi nhớ thương quấn chặt lấy tấm lòng, mà rồi chỉ mong mỏi được đến cái giờ được hô hấp cái không-khí nước nhà.

Tấm lòng yêu nước ấy xếu coi về phương-diện vật-chất thì cũng chỉ là một thứ cảm-tình thấp-hẹp, vì nó là một thứ thiên-tính tự-nhiên. Muốn cho cái lòng yêu ấy trở nên một cái đức-tính, cần phải nhờ cái ánh-sáng của lẽ phải so tỏ cho, phải nhờ đến sự phán-đoán suy nghĩ giúp cho được mạnh mẽ thêm. Biết yêu nước cũng chưa đủ, lại còn phải biết tại sao ta yêu nước và yêu như thế nào ? Tổ-quốc các anh — mà điều đó các anh đã biết — không những chỉ là chỗ đất quê-hương các anh, mà cũng không phải lấy một nước nào nói cũng được đâu ; Tổ-quốc các anh tức là một nước thuộc về riêng của các anh, nghĩa là một nơi đất nước mà xưa kia tổ-tiên các anh đã từng trải gian-lao ở đấy, bồi đắp lên, cái công-phu bồi-đắp hết đời nọ đến đời kia biết bao nhiêu sự vất-vả đau-đớn ; tức là nơi đất nước của những bậc anh-hàng hào-kiệt, đất nước của những luật-pháp công-bình ; đất nước của những tư-tưởng quảng-đại ; là đất những điều ghi-nhớ vẻ-vang, của những nỗi phong-trần thống-khổ là cái tổ-quốc đẹp nhất và bay hơn cả, Nếu các anh thấu rõ những điều đó, nếu các anh ghi-tạc những điều đó vào trí-não các anh, nếu các anh không ngẫm-nghĩ về những điều đó luôn thì cái lòng ái-quốc của các anh — lòng ái-quốc được một cái ánh sáng mới soi tỏ — sẽ có cái vẻ trang nghiêm hùng-vĩ, xứng đáng với các mối cảm-tình tối-tát. Cái lòng ái-quốc ấy sẽ được rộng-rãi ra : nó sẽ gồm được cả cái hương-hồn tinh-thần và vật-chất vào trong một sự yêu thương, các anh sẽ hiểu rằng tại sao ta phải tuốt gươm, cầm súng liều thân ra đi bảo toàn lấy những chế-độ, lấy giang sơn của nước nhà, cái lẽ tại sao chúng ta liên-đới với nhau mà có cái trách nhiệm bảo toàn sự sống còn về vật-chất, về tinh-thần mà ông cha ta từng bao phen lao khổ mới gây nên, mà nếu chúng ta sơ-thất mảng không biết giữ gìn thì chúng ta sẽ bị mất giá trị ngay.

Sau hết, lòng ái quốc lúc nào cũng phải như lúc nào. Nếu lòng ái quốc mà gián đoạn, mà thất thường, nếu chỉ trong những lúc mà tình mình tổ-quốc đang gặp bước nguy nan, lòng ái quốc mới thức dậy trong tâm hồn ta, thì lòng ái quốc đó sẽ là cái ái quốc mù quáng, mà không được giai bền nữa : lòng ái quốc sẽ bị cái nguy hiểm không đủ sức mà đối phó với điều nghĩa-vụ. « Ngọn lửa ái quốc bao giờ cũng nên « âm ỷ ở trong lòng ta, soi đường « dẫn lối cho những sự hành-động « của ta và như một ngọn đèn « thần » « lúc nào cũng nhắc bảo cho ta nhớ « đến những điều nghĩa-vụ. Ôi lòng « ái quốc, tấm lòng ái quốc kia ta « chớ bao giờ nên để cho mờ ám « người lạnh đi ! Mà chúng ta đây, « chúng ta cũng chớ nên nhiễm phải « cái thảm cảnh nông nay chết mòng. « Mắt ta chăm chăm nhìn vào những « chỗ mây mờ gió thảm, để mà sẵn « sàng ra đối diện với mọi nỗi nguy « hiểm nó có thể bất thời mà nảy đến « được, »

Trần-bằng Anh

Dịch Hán-văn

Trâu-kỉ khuyên vua Tề nghe lời can

Trâu-kỳ mình dài tầm thước, mắt sáng mặt vuông, bình dung đẹp đẽ. Một hôm sửa dậy, Kỳ chải đầu mặc áo, rồi hỏi vợ rằng : Ta với Tư-công ai đẹp hơn ? Vợ trả lời rằng : ông đẹp lắm, Tư-công hằng thua nước ông. Kỳ lại hỏi người hầu rằng : Ta có đẹp bằng Tư-công không ? Người hầu thưa rằng : Tư-công không đẹp bằng ông. Một hôi, có khách đến chơi, Kỳ mời ngồi rồi hỏi rằng : ông xem tôi với Tư-công thế nào ? Khách nói rằng : ông đẹp hơn Tư - công nhiều lắm. Khi khách về rồi, Kỳ trong lòng vẫn không tin, lấy gương soi, rồi tự mình đi ngẫm lại, tự biết rằng mình không đẹp bằng Tư-công.

Sáng hôm sau, Kỳ vào triều, tâu với vua Uy-vương rằng : Tôi vẫn tự biết rằng tôi không đẹp bằng Tư-công mà vợ tôi vì lòng thiên vị tôi, người hầu tôi vì có ý sợ tôi, khách tôi vì có điều muốn cầu đến tôi, đều bảo rằng tôi đẹp hơn Tư-công. Nay nhà Vua có cả nước Tề, đất vuông đến mấy nghìn dặm, thông trị đến mấy mươi thành, hoạn-quan, cung-thiếp, ai là chẳng thiên vị nhà vua, các quan trong triều, ai là chẳng sợ nhà vua, nhân dân trong nước ai là chẳng muốn cầu đến nhà vua, lấy lẽ ấy mà suy ra, thì nhà vua bị người khác che lấp nhiều lắm. »

Vua Uy-vương lấy lời ấy làm phải, bèn xuống lệnh ở trong nước rằng : « Người nào bắt bẻ trước mặt những điều lầm lỗi của quả-nhân, thì được thưởng thượng ; người nào gửi tờ giấy can ngăn quả-nhân, thì được trung thưởng ; người nào bàn nói những điều sai lầm của quả nhân, khiến cho đến đến tai quả-nhân, thì được hạ thưởng. »

Lệnh ấy mới xuống, người đến can ngăn đông như chợ, tờ giấy can cũng gửi đến luôn luôn ; năm, sáu tháng thì dần thấy thưa đi đi, chỉnh thoảng mới thấy một người đến can, hay là tiếp một đôi tờ can, được hơn một năm, thì nhà vua không còn có lầm lỗi phải can ngăn nữa. Các nước chư hầu nghe chuyện ấy, đều sợ uy nước Tề mà tự đến triều phục cả, thế gọi là đánh được ở chiến trường-đình.

X.

Hoàng-Quang-Thiện 港
BIJOUTIER
CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF
91, Rue des Changeurs, Hanoi
Nhà làm đồ vàng, bạc rất khéo và cẩn thận.

hế nào là bệnh tri ?

Bệnh chi là mọc mụn trong đại chảng mà sinh ra, nên đã mắc bệnh thì đại tiện đau sót mệt nhọc, sau khi đại-tiện lại thấy ra huyết, thường gọi là lòi rom. Ngài nào có bệnh này nên kíp chữa, để lâu có thể ăn thủng đại chảng.

Vậy xin Liệt quí lưu tâm giới thiệu cho vạn tạ.

TRƯƠNG-QUẾ-LÂM
Trĩ khoa Y-sinh
26, Phố hàng Đường, Hanoi
3053

NHÀ BA-CHUÔNG
Tức là nhựa Bảo-chế MONTES
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Bệnh đi rắn, sưng đỏ đầy, đau đầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể tinh ra các bệnh khác nữa.
Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :
Elixir Tridigestif
có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.
Giá mỗi chai : 1$40
Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

TAXÉOL ROGIER
Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.
Giá một lọ : 1$00
Bán tại hiệu Bảo-chế
L. BLANC
51, phố Paul-Bert, Hanoi

LẠI MỚI CÓ
Kính trình quí khách,
Bản-hiệu mới nhận được crème « Vernisian » để đánh giầy ta, giầy tây bằng da láng (verni), thứ thuốc này bôi vào láng càng để ngấm lâu da càng bóng và mềm, láng không hay rệp.

NGUYỄN-TIẾN HÀM
Bottier - Chapelier
7, Rue des Cotons, Hanoi

RẤT CÓ DANH TIẾNG !
ĐẠI-QUANG ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG
Boulevard Tổng-đốc Phương, N° 25 — CHOLON
DẦU THƯỢNG-HẢI N° 38
Chữa trị các chứng bệnh kể ra sau này :
1° — Bốn mùa cảm mạo nghẹt mũi, nhức đầu, tay chân bải hoải, nằm nhầm khi độc, trong uống ngoài thoa thấy đều dùng được.
2° — Trẹo trục đau bụng, ăn uống không tiêu, sinh bụng ợ chua, lòng nhu iến đất, trong bụng quận đau, trúng thử tráng hàn, ngoài thoa trong uống, cũng đều dùng được.
3° — Đàm lên chận nghẹn, bất tỉnh nhơn sự, hàm răng ngậm cứng, tức thì phải dùng đầu này mà thoa nơi phía trong mũi và thoa luôn nơi màng tang thoa dưới cổ hai bên cuống họng phải thoa cho thường thì tỉnh lại liền.

4° — Ho hen khò khè, đàm lên chận nghẹt, hơi thở không được thông thì phải lấy dầu này mà thoa nơi cuống họng và trước ngực cho thường lại phải nhểu chừng 10 giọt dầu này vào một chút nước sôi mà uống thì sẽ thấy hiệu-nghiệm.
5° — Đứa-bé nằm bếp mà hay xây xẩm, hoặc nhức đầu đau bụng thì phải lấy dầu này mà thoa nơi cuống họng và trước ngực dưới bụng rồi cũng làm theo cách nói trên đây mà uống thì thấy sự hay, hoặc người có thai mà dùng thường dầu này thì lại càng tốt lắm.
6° — Con nít bị kinh phong mửa là ngày đêm la khóc, hoặc hay ọe sữa trong ruột có phong, ngoài thoa trong uống, hiệu-nghiệm như thần.
7° — Bị tàn say song mà mửa, hễ biết dùng dầu này thì ắt nhiên vô sự.
8° — Hoặc bị đầu phong đau nhức, hoặc bị phong thấp, tay chơn nhức mỏi, hoặc bị phong hòa mà đau răng, phải dùng dầu này mà thoa xát nơi mấy chỗ đau thì hết liền.
Những là mụt u mụt nhọt, các thứ ghẻ chốc, con nít bị thai độc mà sanh ghẻ ngứa cả mình hoặc bị muỗi cắn, hoặc sâu xuống cỏ dầu này mà thoa thì thấy hiệu nghiệm.
Cách dùng : Người lớn mỗi lần 5 giọt đến mười giọt, con nít từ 1 giọt đến 5 giọt, phải pha với nước trà hay là nước sôi mà uống.
Giá mỗi ve là. . . . . 0$25 | 12 ve là. . . . . 2$50
Các thứ thuốc cần bổn được phòng có gởi bán khắp cả các tiệm thuốc bắc trong mấy tỉnh lớn. 3061

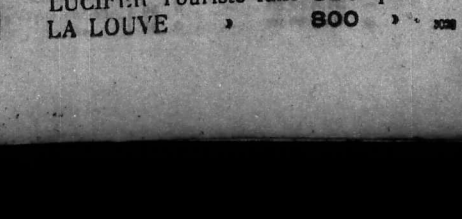
女孝義節孝忠
Trung Hiếu Tiết Nghĩa kỳ-nữ
I. — Song-phượng kỳ-duyên (sự tích Chiêu-Quân cống Hồ) in lần thứ ba, có đổi lại các bức vẽ mới. Giá 0$90
II. — Tái sinh-duyên (sự tích Mạnh-lệ-Quân) Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá 0,90
III. — Tục Tái-sinh-duyên, cũng chia làm hai cuốn : Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá 0,90
Tiền cước gởi mỗi cuốn 0$20
Thư và mandat xin gởi cho ông NGUYỄN-ĐỖ-MỤC, Trung-Bắc-Tân-Văn, Hanoi. 3049

MỚI RA ! MỚI RA !
MŨ TRẮNG LIÈGE
hiệu « SU TỬ »
Kiểu mới
Thật đẹp
Rất bền
Thật nhẹ
Có bán liège và dựa làm mũ
CAO-SU SÓNG
để làm đồ giầy (Semelle crêpe)
Bán buôn và bán lẻ
GIÁ RẤT RẺ HƠN MỌI NƠI
Chapellerie « HAI-CHINH », 74-76, Rue du Pont en Bois, Hanoi
3019

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC :
MỘT TRIỆU
HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN
Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé
CRÉDIT NATIONAL 1920
Lúc mua vé thì giá 20 quan, sau thì đúng làm 20 tháng mất hai mươi quan. Mỗi tiền lần đều, tiền được ngay cả vé, riêng mình có quyền xổ-nốc, hễ vé trúng số thì được số tiền. Mình chỉ chịu nhỏ đành lấy một tí, thật hầu như không nghĩ đến, mà đã được độ cho cuộc rất sẽ, hai được số quyền nhiều một cái vé rồi quý có sinh lợi-tức.
Vì Crédit National mỗi năm làm kỳ độ cuộc rất số : là 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre.
Mỗi lần rút số có :

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
6 lô.	50.000 quan

Tiền rất số tiền kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan
Như vậy rất số cũng dễ trúng lắm
Muốn độ các cuộc rút số ấy, nên gởi 20 quan cho ông chủ-nhiệm nhà :
BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6576
Tiếp bản vé máy theo như báo loại ngày 12 Mars 1920, các mình mua vé được cả điều mình chắc

NHÂN GIÁ BẠC CAO
nên mua một cái xe-đạp của
XƯỞNG AVIAT
HANOI

LUCIFER Touriste luxe 850 quan
LA LOUVE » 800 » 3038

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần-hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol chất; Salol và chất: Urojormine

Giá 1$30 một hộp

Cải-lương Hí-viện

RẠP HÁT MỚI

42, Phố Hàng Bạc, Hanoi

Sắp sửa diễn

KIM-VĂN-KIỀU

Hát chèo cải-lương

Tối thứ sáu 13 Août đến

MỘNG-LÂN

Tích chèo cổ rất hay, vui trò, đẹp cảnh, lại có vai Thằng hề, con đòi ra trò thật buồn cười.

Nên đi xem

NHẤT PHIẾN BĂNG TÂM

Diễn để giúp anh em bị lụt tại xứ Bắc-kỳ

Vừa mua vui vừa làm việc nghĩa

Diễn tại rạp : CẢI-LƯƠNG-HÍ-VIỆN, phố hàng-bạc.

Tối 14 và 15 Août 1926

Đúng 8 giờ mở màn.

Hội-đồng Tri-sự xin nói để hết-thảy quí hội viên Hội Cải-Lương-Hí-Viện biết rằng : 2 buổi hát này giúp việc nghĩa ; nên các ngài có đến xem hát thời phải mua vé cũng như các ngài đem tâm làm phúc vậy.

TAM-TÍNH-Y-QUÁN

Phố hàng Chè-ga, số 16, Nam-định

Thuốc lào và giang-mai, bảo-hiểm chữa khỏi và đời mọc, không tiền tiền, lại tính đề như thường. Mỗi chai 1 p. 00, thuốc thử 0 p. 50, giang tổ đăng thuốc hỏi 1 p.03 bệnh giang hay bệnh trí mọc thêm thời-nhiệt chữa chi theo lối hoa-nam-liệu-pháp 10-80, mọc lên hay giang mà lây sang người đàn bà, sinh ra kinh không đều, hoặc sinh ra bệnh đái mắt đỏ, thời dùng thuốc bổ huyết tiêu mọc, mỗi hộp 1 p. 00 thử lên cân 1 p 50 mới có.

Thuốc cai nha phiến ngài nào ăn nặng đã lâu năm cũng khỏi, người vẫn khỏe và đi làm được, không phải mệt, hoạt khỏi 2 p. 00, hoạt nhỏ 1 p.00, chai con 0 p. 50, chữa đau mắt có lòng quầm sa lông mi bản hiệu chữa cả và khâu mắt đẹp không có sẹo trong mỗi giờ thời khỏi, mỗi mắt 1 p.00 thuốc ngoài.

Bản hiệu chữa đề các chứng bệnh mới, lâu, nguy trọng, số sống phúc cho, chữa cũng được hỏi sinh khỏi tử, người giàu có lấy phải giá, người nghèo cũng quá không có tiền xin thuốc cũng cho, chữa các ch-ứng như sau này : đầu đau mông tinh, đi tinh, lâu tinh, hoạt tinh, tinh loãng, tinh không được dương tuy ; đau-xa kinh thấy không đều, huyết ít, h-ết đau, hư-ri hở, người loãng, kinh thấy ra liên miên không đi, hay có đẻ không nuôi-bách đái, đau ống dẫn bẻ đau bụng đau tức, kinh phong thấp, phù thũng, cổ chướng, tỉ hại, trẻ con kinh giản thì huyết, khắc huyết, tỉ huyết, tiêu huyết, lao lao, bế hen, đàm suyễn thở, thở xỉ bằng huyết, ngày ra huyết tích, sản hậu, tiểu sản, đau đầu hoặc thiên đầu thống, khi hư, giá mỗi hộp 1 p. 00, hay một chai nữa cả 8 p. 00, 6 hộp thuốc đau mắt dùng mắng dùng tốt nhất 1 p. 00, chai con 0 p. 50, các thứ thuốc trẻ con 0 p. 50, 0 p. 30 một chai.

Các tỉnh ở xa viết thư về kể bệnh, bản hiệu gửi thuốc tới ngay cách linh hóa giao ngân, chỗ nào không gửi được contre-remboursement, xin cho mandat trước, đề cho M. TRẦN, BỘC-SỞ chỉ TAM-TÍNH, phố hàng Chè ga, số 16, tỉnh Nam-định. 3030

PHÀM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.

Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, ít lâu thì nhạt nhẽo Đấy là hạng chè giả lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến-động.

NHƯ,

Muốn được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy qui-khách muốn tránh sự biến-động ấy xin chực tiếp quả bọ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haïphong và Nam-định.

NINH-THÁI-HIỆU

số 10, phố hàng Ngang, Hanoi

số 113, phố Khách, Haiphong

số 78, phố hàng Trống, Nam-định

3025 *Kính-cáo*

Thuyền đâm. — Hồi chín giờ rưỡi sáng ngày thứ tư số một chiếc thuyền chở hơn hến chục cuốn kêm là bị đâm ở sông Cửa-cấm, ngay chỗ cầu số 1 ở Quan-khẩu Duyên do thế nào chưa rõ, thuyền bị nạn số hai mẹ con người lái đò là đàn bà cũng lẻn được cả; hiện người thuê chở những cuốn kêm đang chờ mò vớt.

BẮC-NINH

Cái nạn ô-tô. — Hồi 9 giờ rưỡi ngày 8 août vừa rồi, chiếc ô-tô hàng do *chauffeur* là Trần-ngọc-Liễn cầm máy, đi từ phủ Từ-sơn sang Bắc-ninh khi tới quá chùa Lim thì đụng phải đứa bé lên 10 tuổi, tên là Ngô-văn-Than, quán ở làng Lim ; thằng bé bị gãy chân trái, và phải một vết thương ở thái dương dài tới 7 phân tây, sâu tới 5 phân, đã lập tức đưa vào nhà thương để điều-trị.

Hiện còn cho xét việc này.

VIỆT-TRÌ

Lại một người chết nhẹ xe lửa. — Hồi quá 4 giờ ngày 9 août vừa rồi, chuyến xe lửa số 46 ở Việt-trì về Hanoi, khi xe vừa ra khỏi ga được một quãng, thì chợt phải một người tên là Nguyễn-văn-Cư, 23 tuổi, quán làng Ht-giáp, huyện Hạc-trì, là người cũng làm ở sở xe lửa. Tội nghiệp người này bị xe lôi đi đến ngoài 20 thước tây, chân phải bị ập gãy tan-tành, chân trái bị đứt nẫn từ đầu gối, tay cũng bị dập.

Người ta nói rằng người này hình như ở trên tou máy lăn xuống mà bị nạn như thế, chứ không phải là đi ở dưới đường.

THANH-THỦY (Phú-thọ)

Thầy tri. — Hồng thầy kỳ trước, tôi kỳ nẫy là 12 năm. Năm nay nước lên lại mạnh lắm, và hơn năm trước bốn năm tấc. Cứ mỗi năm đến vụ nước lên, các dân cư ở hai bên bờ sông, kể được lợi người bị hại, cũng là quân bình. Nhưng năm nay khác hẳn. Kẻ nghèo người giàu xem ra đều hại cả. Vì miền Đà-giang mưa dầm luôn bốn năm ngày trời, một đêm lên ngắt năm thước nước, nên các nhà chưa kịp làm sàn gác, phải trỏ sẽ nóc nhà cũng không kịp, nhà nào nền cao thì cũng lưng cột nước, nào lúa, ngô, đậu bị mốt nhiều.

Năm nay có nhiều cá, gỗ, củi theo ngòn nước dạt vào vùng đồng bãi, mà lạo vào tường, vách, nóc nhà như tên bắn có khác sông quăng đồng đặc ngồm những gỗ, củi. Phòng mà có người táo gan chạy nhanh trên trốc gỗ, bờ này sang bờ bên kia được.

Các đường lối sau-nát những gỗ củi, thuyền sau khó đường lách được. Số người nhịn đói khá nhiều, dưới nước lên, trên mưa rào, tỉ nào nấu được cơm ăn có người phải nhá gạo hoặc ngô sống cho con nít đỡ lòng.

Ở đây sống trong đồng thường thấy có nhà to, nhỏ, gỗ, lre, trâu bò lợn, gà, cày, bừa, cối, giường, ghế phần hòm, lênh đênh một nước khá nhiều. Đó là những nhà ở ở le bỏ sông bỏ bến, bị sông nước đánh dạt rồi đưa đi ; có khi đến cả tính mạng người nữa. Đang hây giờ chưa biết những vật trôi lẫy ở về làng nào, sau này nước cạn đường lối giao thông sẽ tỏ.

Phong cảnh dân cư vùn Đà-giang này coi hệ rầu rỹ, chẳng kém chi vùng xuôi thỉnh linh vỡ đê chạy đâu cũng không kịp, nỗi cơ cực biết là chừng nào.

Song-Thanh.

ĐỒ-SƠN

Vẫn không chừa thói cho ô-tô đi nhanh. — Sở cảm lại vừa làm biên bản phạt, chiếc ô-tô số T. 3432, chạy nhanh quá cái hạn đã định.

YÊN-BÁI

Thực hại về bò. — Xem báo Trung Bắc ra ngày 3 Août vừa rồi về mục thời sự tỉnh Yên-bái có bài lại cáo : « một điều có hại cho công chúng » của ông L. nào nói về tình cực khổ của dân phố Ngái-Hép mà hàng ngày ông đã được mục kích rõ ràng. Vậy chúng tôi là người dân xin cảm tạ tấm lòng tỉ-quốn của ông và xin nhắc qua lại việc ấy hạ may thấu đến tai quan trên, nghĩ cảm được công-minh mà soi rọng đến lối dân đen ở trong vòng không khí mới êm ấm, vẫn mình chưa tường, pháp luật chưa tỏ, thì chẳng hạnh phúc cho dân lắm rư!

Thật vậy hàng ngày bò cần đến điện qua phố làm cho các nhà phải chịu nhiều sự thiệt hại như ông L. đã nói ; nhưng chỉ có hai điều đáng lo hơn cả ! 1. Dân bỏ sân đập đường sá từ tỉ tỉ thì vài ngày dân bỏ ấy đi lại, làm vỡ hư hỏng đi ; nếu không đắp sửa thời sự quan trên quở, Ôi! những giai nợ ấu chỉ có một kế sinh nhai hàng ngày là trèo đèo, lận suối, kiếm gốc nâu, ngọn nên mà nay phải đi đắp, mai phải đi sửa đường thì lấy gì mà nuôi vợ, nuôi con. 2. Xem như ở các nơi đình thành vẫn tấy việc vệ-sinh chung làm trọng, làm điều cốt yếu cho sự sinh hoạt của công chúng, thế mà thường vẫn còn xảy ra những tai nạn ghê gớm, huống chi như ở đây là một nơi làm sơn chưởng khí, dân bỏ ấy làm ở sở như vậy, thì làm sao mà tránh khỏi những sự ốm đau được? Ôi! vệ-sinh chung chỉ thì hành riêng cho các nơi thành thị hay sao!!!

Bởi vậy trước dân đã đi kêu nài được phép đánh đi con đường khác cho dân bỏ ấy đi chăn. Không biết vì cớ gì mà ít lâu nay lại thấy bỏ đi vào trong phố mà làm hại như vậy? Thế mà ai trông thấy cũng chỉ vuốt bụng thở dài, chẳng dám.....

H. lai cảo

HÒA-BÌNH

Hết nạn lợ đến nạn kia. — Phố Phương-lâm là vừa mới ngày nào hòa-tai rất là ghê gớm, đã làm cho biết bao nhiêu người vì thế mà cha con chia rẽ, vợ chồng lia tan, có lẽ cái tinh khổ ấy nhiều nhà bây giờ cũng chưa được rảo nước mắt, thế mà năm nay lại bị cái nạn thầy-lạo này thiệt hại biết là chừng nào. Dẫu rằng cái nạn thầy lạo này không hại đến tính-mạnh đến tài-sản quá nhiều như cái nạn hòa-tai năm trước, song ngặt vì nỗi những người lên đây, toàn là người ở dưới trung-châu, đường buôn bán, sách làm ăn, đã khó mà sạnh-tranh lẽn lỏi, nên phải đi-cư lên ở trên này, mà ở trên này cứ cách vài năm lại thế một lần, thì kế sinh-nhai cũng khôn bề mà đứng vững. Nào thổ đã thôi, có nhà đương cơ bỉ-cực khu giời nhưng xa, thì lại bị phải những quân gian-phi sẵn lòng tham hiểm thừa cơ lấy lấy, kéo đến mà cướp của hỏi đỗ. Chao ôi! cái cảnh ngộ ấy thực là cực khổ muôn phần. Nhưng nay ơ cực khổ đã sao cũng đã thế rồi, nói làm chi nữa. Song còn những quân gian phi mà đã bắt được cướp của hỏi đỗ. Chao ôi! cái cảnh ngộ ấy thực là cực khổ muôn phần. Nhưng nay ơ cực khổ đã sao cũng đã thế rồi, nói làm chi nữa. Song còn những quân gian phi mà đã bắt được gian lấy cách nghiêm ngặt mà trừng-trị, đủ cho lần sau chừng chừa, và những kẻ khác lấy đó làm gương, thì thực may lắm.

Phan-bá-Lễn

MÔNCAY

Tai-nạn Tàu. — Người *chauffeur* ô-tô của M. Syora ở Hải-phòng, không biết lập-lờm thế nào, trốn sang Tàu, không có giấy phép. Chẳng may khi về tới cổ biên-thủy, thì bị bắt giải về.

Tin sau cùng

Tại thứ-dân nghị-viện

Hai nghị-viện nghị. Trước khi nghỉ, thứ-dân nghị-viện ưng-thuận một khoản giảm thuế về cồ tiêu hoán bán xuống làm 1,30 %, cho các hàng-hóa xuất-cảng, không kể vào hạng xa xỉ phẩm, và 3 %, cho các hạng xa xỉ phẩm xuất cảng ở các nhà buôn. Còn không làm nghề buôn bán, số thuế vẫn định là 12%.

Việc ở Syrie

Trong các toán giặc ở Anti-Liban có nhiều người đầu hàng lắm. Quân Pháp đi khắp địa-hạt Djebel Druse không xảy ra việc gì cả.

(*Indopacifi*)

TIN NƯỚC LÊN XUỐNG

Trên sông Nông-hà

	12 Août hồi 6 giờ	13 Août 13 giờ	13 Août hồi 6 giờ
Lao-kay	78.74	78 59	79 45
Yên-bày	30.81	30.61	30 36
Việt-trì	13,60	13.70	13 85
Hanoi	8,97	9 12	9 21
Vạn-yên	6,90	7 00	6.92
Hòa-bình	6,05	7.40	7 40
Tuyên-quang	7,05	21.88	22 33
Phả-đoan	21.78	2 60	3 30
Phủ Yên-bình	2,30		

Trên sông Thái-bình

	12 Août hồi 6 giờ	13 Août hồi 6 giờ
Thái-nguyên	19.82	19,10
Lim	3 85	3 50
Phả lạng-thương	3.93	3 81
Đáp-cầu	4.26	4 20
Phả lại	3 61	3 53

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

9 $ 50 một ống sáu cachets

Mấy điều khuyên về cách đề-phòng bệnh đau mắt.

Quan Bác-Sỹ CASAUX, hiện bây giờ làm giám-đốc Nhà thương chữa mắt ở Hanoi, khi có đại hội-đồng bàn về các chứng bệnh xứ nóng tại Saigon năm 1913, đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người lòa thứ nhất.

Quan Bác-Sỹ ấy lại nói rằng phần nhiều những mục-tật ấy cũng chỉ tại các chứng đau mắt thường mà sinh ra, nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.

Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.

Vì thế cho nên phải tìm phương ngăn-ngừa bệnh ấy, và khi mới đỏ mắt, có nhứt mắt, đã phải chữa ngay; phải có một thứ thuốc đau mắt rất kiến hiệu là vì lẽ ấy.

Bản-hiệu đã đến tận quan danh sư, mới nói đến trên kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc đã rẻ tiền mà lại kiến hiệu mà tra vào mắt không đau. Thuốc chế theo đơn ấy chính là thuốc.

COLLYRE JAUNE

selon formule du Docteur CASAUX

Hiệu nào chế CHASSAGNE

Lafon và Lacaze

9 bằng bác-chế đệ nhất hạng tại Đại-học-đường Paris, kế-nghiệp

10, Rue Paul-Bert, HANOI

TÔ-HỒNG-ANH

HIỆU MAY QUAN ÁO TÂY

Có đủ các hàng đồi, vai trắng, vải tô, alpaga, laine, gabardine may quần áo mùa hè, các thứ vải may chemise rất đẹp.

ĐƯỜNG FRANCIS GARNIER, SỐ 1 (TRÔNG RA HỒ HOÀN-KIẾM)

Từ khi bản-hiệu khai trương đến giờ, được các qui-khách ủng-hộ nhiều lắm. Cái thịnh-tình ấy bản-hiệu rất lấy làm cảm tạ các ngài và xin đoan rằng hàng càng đắt thì bản-hiệu lại càng cố gắng sao cho được vừa lòng các ngài.

3060

KHÁCH SẠN

(CAFÉ - RESTAURANT TONKINOIS)

LÊ-VĂN-AN

Xế cửa nhà máy đèn

ANNAM — QUINHON

Kính trình qu-ikhách,

Tôi mới mở cái khách sạn rộng-rãi ạp h-ết có đủ :

— Buồng ăn (cơm tn, cơm tây.....)

— Buồng ngủ (đường tn, đường Hồng-kông, nhà tắm.....)

— Nhà để xe và xe ô-tô cho thuê.....

Xin các ngài chiếu cố.

Đánh giấy thép thì đề : LEVANAN Quinnon

3063

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Kính trình các quý khách biết rằng bản hội soạn những tích hát sau này toàn là tích hát chèo cổ có nhiều giọng chèo, đoạn than vãn rất là êm ái và vui trò từ đầu đến cuối

Mời các quý khách chiếu cố đến nghe hát,trước mua vui,sau biết tài cho bạn hát mà các quý khách vẫn thường ngợi khen đã bao lâu nay.

Tối thứ sáu 13 Août 1926

PHAN-TRẦN

Tối thứ bảy 14 Août 1926

HỒN TRƯƠNG BA

DA HÀNG THỊT

(Bỏ Thích giảng linh)

Tối chủ-nhật 15 Août 1926

ĐA MANG HAI CHỮ TẬT TÀI

3006

GƯƠNG SOI các kiểu : chữ-nhật, bau-dục, miếng-chấm, lục-lăng, vân vân. . . vào tủ áo, bàn rửa mặt, gương treo.

KÍNH vào « PARE-BRISE ». Auto đủ các kiểu.

Xin viết thơ cho hiệu :

TRỊNH-XUÂN-NGHĨA. 7 Rue du Chanvre, Hanoi lấy giá.

3058

Dépuratif Ribal

Thuốc lấy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền : **1$30**

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền : **0$80**

BÁN TẠI HIỆU BÁO-CHẾ

L. BLANC

51, phố Paul-Bert, Hanoi

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn tài không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Các thứ rượu nhỏ càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ « *Tonique Tonkinois* » là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.

Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ giả, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; lứ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình ki-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại dắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư lờ báo này.

3031

Rắc thuốc bột

SUDOL

thì tức khắc tuyệt nọc

RÔM-SẨY

Lúc đang ngứa ngáy khó chịu được rắc thuốc Sudel thì thấy dễ chịu lợ thường, mà sau rôm-sẩy không mọc lên được nữa.

Thuốc này quý vô cùng, mà giá lại rẻ.

Một hộp lớn : 0$50

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền

HANOI 3022

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng :

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là : Đau tỳ vị, bệnh dầy, bệnh ợ chua, *vân vân...*

Giá bán : 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert, Hanoi

3002

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-vị, Rừng Hạ-cương)

Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông

ĐIỆN-THOẠI số 150

CỦI, THAN,

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.

RỪNG, NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam.

Có xưởng tại Bép-cầu, Yên-viên, Sơn-tây

THUỐC CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ, VÀ BỆNH ĐAU ĐỚN BỨT RỨT

Bệnh không ngủ thì thường sinh ra nhiều nỗi buồn ràu, kém đường sức khỏe, đường chí não, đeo phiền chịu tủi, mất của mất tiền. Trong các xứ nóng thì thường hay sinh ra bệnh ỷ. Khi nào ngủ không được thì hay sinh ra nghĩ vẩn nghĩ vơ, đến sáng thức dậy một nhọc lạ lùng, nghĩ không ra việc, làm lụng gì cũng không muốn, thế mà lâu mãi thì sinh ra bệnh thương gân hay bệnh giờ giải.

Ai mà không ngủ được hay kém ngủ, thì nên dùng thuốc *Neurinase*. Thuốc này làm cho ngủ được ngon giấc, làm cho bổ sức bổ chí, và không sợ nguy hiểm gì cả.

Thuốc này là do tay một người học-trò cũ ở viện Pasteur ở Ba-lê bào-chế ra.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

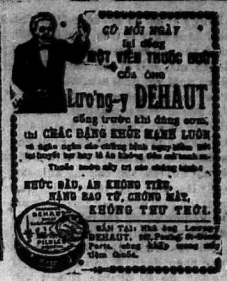
3045

Thuốc chữa bệnh sốt rét rừng rất thần-hiệu. Chỉ uống một lọ cũng đủ khỏi bệnh.

Ở các hàng bào-chế Đông-pháp có bán cả. 3050

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. **Chủ-nhật, thứ năm các cửa cũng có bán từ tám giờ sáng.**

HOÀN-CẦU TIỆN DỤNG

Các ngài dùng giầy tây, giầy ta nên dùng « cao-su sống » le caoutchouc crêpe » đi rất nhẹ-nhàng và lại bền. Bản-hiệu mới nhận được bên Mỹ gửi sang có đủ mũi da để đóng giầy và các thứ da dùng để đóng yên-ngựa, hòm da, va-li, cặp sách cùng các vật-dụng bằng da.

Bản-hiệu lại mới có các kiểu giầy mới, đem ta thành ca-ta-lo để kính-tặng.

Bản-hiệu chuyên chế các nghề này đã lâu năm, các ngài chiếu-cố đến đã biết, vậy bản-hiệu lại càng gắng sức cho công-nghệ thêm tinh-xảo, cho khỏi phụ lòng chiếu-cố của các ngài. Thật vậy, bản-hiệu không dám dùng lời quảng-cáo quá-đáng viển-vông mà không vừa ý các ngài.

GIANG-THỊNH

N° 1, rue Jules-Ferry, HANOI. 3050

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU

DOCTEUR CASAUX

DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE
PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y-KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam,

Kiến-hiệu lạ thường — Không sót
Để lâu không hỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ có cả ống nhỏ rọt . . . . . 0$80

ĐỘC-QUYỀN BÁN TẠI :

PHARMACIE CHASSAGNE

59, RUE PAUL-BERT, HANOI 3022

Uống Rượu CHAMPAGNE PHẢI UỐNG THỨ Pommery & Greno

mới là sành-rượu và lịch-sự

Bán tại L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom-Penh. 3007

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

TẠI GIAN HÀNG BÁN NƯỚC HOA

EAU DE COLOGNE, essences diverses, lọ dẹp.	*Một lít :*	2$50
EAU DE COLOGNE ambrée « GRENOVILLE ».	*Một lít :*	4$95

TOUT PIVER

EAU DE COLOGNE « PIVER »	*Một lít :*	3$50
— — *supéressence.*	*Một lít :*	2$70
— — *ambrée.*	*Một lít :*	3$60
PARFUMS « PIVER » vallée des Rois.	*Một lọ :*	3$15
— *Pompéia, Floramye, Azurea. Trèfle Incarnat, Printanel.*	*Một lọ :*	1$15
Phấn « PIVER », essences diverses	*Một hộp :*	0$52
LOTIONS « PIVER » —	*Một lọ :*	0$90

3005

Philips

泡電浦利飛

白磁奶色
最新發明

飛利浦電泡行 南洋里

Độc-quyền đại-biểu : DIETHELM & Cie
46, Avenue Clémenceau, Haiphong

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dân bà ở cữ . . . . . Một lít-re :* **2$40**
Trước khi ăn cơm nên uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* **1,25**

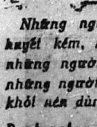
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* **1,25**
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm . . . . . Một chai :* **1,25**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều . . . . . Một chai :* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu 3002

INJECTION PEYRARD D'ALGER

Thuốc thục hiệu này chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ **ĐỂ TRỊ BỆNH ĐAU LẬU** mới bị hay là có đã lâu rồi

Trong 232 người A-Rập dùng thuốc này thì lành bịnh hết 231 người (Ý theo lời phúc các lương-y ở Alger)

BÁN TẠI SỞ : **SPÉCIALITÉS PEYRARD** 26, Rue de Grenelle, PARIS và cùng các nhà thuốc có danh

---

NHÀ BA-CHUÔNG

Chez A. Hiệu Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

Peptonate de fer MONTÈS

Trước một bữa cơm chính uống mấy lọt.

Giá tiền 0$90 3000

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGAN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Có những chi-độ sau này chuẩn cho được hưởng thụ đặc quyền lợi : 27 Janvier 1875, 20 Février 1888, 31 Mai 1900, 4 Janvier 1911, 12 Janvier 1921, 13 Janvier 1922, 17 Janvier 1929, 18 Janvier 1924, 16 Janvier 1925, 16 Juillet 1925 và 11 Décembre 1925.

Tư bản dự định : Francs **72.000.000**
Tư bản nộp rồi : » **68.400.000**
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGẠN NGÀY 30 Juin 1294 : » **84.959.020**

Chánh quán tại : Paris (VIIIe), 96, Boulevard Haussmann

Chánh trị-sự : M. A. DE MONPLANET, Hộ-bộ tổng thanh-tra hàm, Chánh chủ ngân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chánh chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française des Charbonnages du Tonkin).

Phó trị-sự : M. STANISLAS SIMON, trị-sự công-ty Điện-Việt Thiết-lộ.

Tổng chá nhiệm : M. THION DE LA CHAUME, nguyên Hộ-bộ thanh tra.

Các chi quán :

Tại Đông-Pháp : Nam-kỳ : SAIGON.
Trung-kỳ : TOURANE.
Bắc-kỳ : HAIPHONG, HANOI.
Cao-miên : PNOM-PENH, BATTAMBANG.
Quảng-châu-loan : PORT-BAYARD.

Tại Vân-nam : MÔNG-TỬ, VÂN-NAM-PHỦ.
Tại Thùy-la : BANGKOK.
Tại Anh thuộc-địa : SINGAPORE.
Tại Trung-hoa : BẮC-KINH, THƯỢNG-HẢI, THIÊN-TÂN, QUẢNG-ĐÔNG, HƯƠNG-CẢNG, HANKÉOU.
Tại Phi-châu : DJIBOUTI.
Tại Tân-thế-giới : NOUMÉA.
Tại Tahiti quần-đảo : PAPEETE.

ETABLISSEMENTS FRANÇAIS DE L'INDE : PONDICHÉRY.

Điện tín tắt để gởi điện-tín : INDOCHINE.

THUỐC HÉMOGLOBINE BYLA

Trừ bệnh huyết suy rất mạnh

CỨNG CÁP
MẠNH MẼ
BÉO TỐT

Là thứ thuốc bổ huyết mạnh nhất

Xin hỏi tại hiệu BYLA
26, Avenue de l'Observatoire — PARIS (France)

Certifié l'insertion

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN